

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN
BERETNING 1944-45

KØBENHAVN
CHR. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
1945

INDHOLD

Tale ved Aarsfesten	5
Undervisningsaaret	27
Studierne	27
Studieafgifter	28
Lærere og Administration	28
Undervisningsraad	29
Censorer	29
Statistik	29
Studiebesøg og Studierejser	32
Gæsteforelæsninger	32
Lokaler	32
Udgivervirksomheden	33
Biblioteket	33
Institutter	36
Prisopgave	42
Tilskud	43
Studiefonden	46
Rusfesten	46
Aarsfesten	46
Kandidatdagen	46
Foreninger	47
H. D. Bladet	49
Studenterraadet	50
Tilgang og Afgang	51
Det erhvervsøkonomiske Grundstudium	51
Erhvervsøkonomiske Specialstudier	52
Handelsvidenskabelig Kandidateksamen	54
Forberedelse til Den tresproglige Korrespondentprøve	55
Forberedelse til Den eensproglige Korrespondentprøve	55
Forberedelse til Translatøreksamen	56
Forberedelse til Spanskprøven	56
Italiensk og Russisk	56
Uddannelse af Handelsskolelærere	56
Eksaminer	57
Litterære Arbejder af Handelshøjskolens Lærere	67

FORENINGEN TIL UNGE
HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 3. NOVEMBER 1880

FORENINGENS FORMAAL er at udbrede nyttige Kundskaber inden for Handelsstanden, særlig ved Tilrettelæggelse af en saa fyldig kommerciel Uddannelse som muligt for Handelsstandens Ungdom.

BESTYRELSE:

Direktør *Paul Tillge*, Formand.

Borgmester *Alfred Bindslev*, R. p. p., MF.

Isenkræmmer *Emil C. Brønnum*, R., MSH.

Borgmester *Julius Hansen*.

Direktør, Generalkonsul *E. Høyvald*, R. p. p.

Direktør, Fru *Else Illum*.

Grosserer, cand. jur. *Poul Jacobsen*, R. DM., MSH., MGSK.

Næstformand.

Skibsreder *Axel Kampen*, R., MSH.

Direktør *Henry P. Lading*, K. DM., MI.

Direktør *F. Løppenthien*, R. DM. p. p., M A S.

Bankdirektør *Oluf Nielsen*, K. DM. p. p.

Direktør *Paul Schwanenflügel*, R., Kasserer.

Direktør *Ole Sundø*, R.

Direktør *Jens Toftegaard*, R. p. p.

Direktør for Handelshøjskolen i København:

Professor, Dr. phil. *Christen Møller*, R.

HANDELHØJSKOLEN I KØBENHAVN
DEN HANDELSVIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

Handelshøjskolen i København er oprettet af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse og er statsunderstøttet. Den underviser efter de af Handelsministeriet under 11. Januar 1939, 28. Juni 1944 og 6. Juli 1944 godkendte Studieplaner og er undergivet Statens Tilsyn gennem et af Handelsministeriet nedsat

TILSYNSRAAD:

Direktør *Chr. H. Olesen*, K. DM. p.p., Formand.

Bankdirektør *O. Bech*, R. DM. p. p.

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM.

Direktør for Handelsskoleundervisningen,
cand. mag. *Osvald Larsen*, R. DM.

Direktør, Civilingeniør *S. A. Mansted* H. D.

Kontorchef, cand. jur. *E. Kryger*, Sekretær.

FREMTIDENS VALUTASYSTEM

FOREDRAG VED HANDELSHØJSKOLENS AARSFEST DEN 27. JUNI 1945

Af Professor, Dr. polit. CARL IVERSEN

Ved denne første Aarsfest efter Danmarks Befrielse og Krigens Ophør i Europa er det naturligt at rette Blikket *fremad* mod de store økonomiske Problemer, der ligger foran os. Og her paa Handelshøjskolen er det vel tillige naturligt at vende Blikket *udad* mod de Forhold, der bliver afgørende for den internationale Handels Vilkaar i Fremtiden. Hele dette Spørgsmaal om Udenrigshandelens og Handelspolitikens Fremtid er imidlertid saa stort og mangesidigt, at det ikke kan udtømmes i et enkelt Foredrag. Jeg har derfor valgt at begrænse mig til at omtale en enkelt af de Faktorer, der vil faa afgørende Betydning for Samhandelen mellem Landene, nemlig *Valutaforholdenes Udvikling i den kommende Tid*. Jeg skal først gøre Rede for Hovedlinierne i den Plan om Genoprettelse af et internationalt Pengesystem, der under Krigen er blevet udformet fra allieret Side, og derunder naturligvis særlig fremdrage de Sider af Planen, som kan faa Betydning for vort Land. Derefter skal jeg sige lidt om Udsigterne for Planens Virkeliggørelse og endelig kanske kort antyde, hvordan Udviklingen af Valutaforholdene kan tænkes at forme sig, saafremt det ikke lykkes at faa etableret et nyt internationalt Pengesystem.

England og U. S. A. fremsatte paa samme Dato i April 1943 hver sin Plan om et saadant internationalt Valutasystem. Efter deres Ophavsmænd betegnes de to Planer gerne *Keynes-Planen* og *White-Planen*. Hver af Planerne byggede videre paa en af Mellemkrigsperiodens valuta- og handelspolitiske Nydannelser. Keynes-Planen vilde skabe *en international Clearingunion* og paa den Maade udbygge de hidtidige tosidede Clearing-aftaler til et mangesidigt Clearingsystem. White-Planen tog sit Udgangspunkt i de Valutaegaliseringsfonds, som baade U. S. A. og Englnd indførte i 1930'erne, og vilde udbygge dem til *en international Valutastabiliseringsfond*.

Jeg kan ikke her gaa ind paa de enkelte Faser i de Drøftelser, der gennem mere end et Aar efter Planernes Offentliggørelse fandt Sted mellem Ekspertter ikke blot fra England og U. S. A., men ogsaa fra de øvrige Forenede Nationer. Det maa være tilstrækkeligt at nævne, at Keynes-Planen efterhaanden gled i Baggrunden, og at man med Udgangspunkt i en revideret Udgave af White-Planen omsider fik udarbejdet en

engelsk-amerikansk Fællesplan, som med visse Ændringer blev vedtaget i Juli i Fjor paa en *international Valutakonference i Bretton Woods* omfattende officielle Repræsentanter for samtlige Forenede Nationer samt en uofficiel Repræsentation for Danmark.

Vedtagelsen i Bretton Woods er dog ikke bindende for de deltagende Stater. Overenskomsten træder først i Kraft, saafremt den ratificeres af et nærmere bestemt Antal Lande, og hertil er der givet en Frist indtil Udgangen af dette Aar. Foreløbig kan man derfor kun sige, at *hvis* der etableres et internationalt Valutasystem, er der en betydelig Sandsynlighed for, at det sker efter de i Bretton Woods afstukne Linier. Men det afgørende er naturligvis mindre Enkelthederne i den i Bretton Woods vedtagne Plan end selve dette, at man faar skabt et *Organ for internationalt Samvirke* paa det penge- og valutapolitiske Omraade, et Forum for Drøftelser af alle herhen hørende Spørgsmaal, en Institution, der ogsaa selv kan tage Initiativet til Undersøgelse af opstaaende monetære Problemer.

Hovedformaalet med at skabe et saadant nyt internationalt Valutasystem er naturligvis at tilvejebringe *gunstige Betingelser for en Genopblomstring af Verdenshandelen og den internationale Laangivning*. Man vil i dette Øjemed skaffe de guld- og valutafattige Lande et *Supplement til deres Valutareserver, sikre Stabilitet i Valutakurserne* og arbejde *hen imod Genoprettelse af et frit Valutamarked*.

Jeg vender mig straks mod den første Side af Sagen: *Fremskaffelsen af en Valutareserve*. Som jeg allerede har antydnet, er det en international *Valutafond*, man har til Hensigt at skabe. Det betyder, at de deltagende Lande maa begynde med at gøre *Indskud* i Fonden. Størrelsen af disse Indskud, der betegnes som Staternes *Kvoter*, blev for de Forenede Nationers Vedkommende fastlagt paa Konferencen i Bretton Woods. For Danmarks Vedkommende blev der dog truffet den særlige Bestemmelse, at vor Kvote skal fastsættes af Fonden, naar den danske Regering har erklæret sig villig til at undertegne Overenskomsten.

For de 44 i Bretton Woods officielt repræsenterede Lande tilsammen udgør Kvoterne 8.800 Mill. Doll. Saa stor bliver altsaa *Valutafondens Startkapital*, hvis samtlige Forenede Nationer slutter sig til den. Sker dette ikke, bliver Startkapitalen tilsvarende mindre, men den kan senere forøges ved, at nye Lande optages som Medlemmer. Deres Kvote skal da fastsættes af Fonden. Ialt synes man at have regnet med at kunne komme op paa en Kapital paa ca. 10.000 Mill. Doll.

Størrelsen af de enkelte Landes Kvoter er afgørende dels for, *hvor megen Valuta de kan købe* hos Fonden, dels for deres *Indflydelse paa dens*

Ledelse, idet hvert Lands Stemmetal i Fondens styrende Organer er nogenlunde proportionalt med dets Kvota. Da Landenes Behov for at købe Valuta hos Fonden bl. a. vil bero paa deres Udenrigshandels Omfang og Fluktuationer, har jeg i nedenstaaende Tabel anført Kvoterne for visse ud-

	Kvoter Mill. Dollars	1 pCt. af Udenrigshandel	Stemmetal pCt.
U.S.A.	2750	58	28,0
Storbritannien	1300	20	13,3
Sovjetunionen	1200	219	12,3
Kina	550	108	5,8
Frankrig	450	18	4,8
Holland	275	24	3,0
Belgien	225	20	2,5
Norge	50	11	0,8
Island	1	4	0,3

valgte Lande og sat dem i Forhold til de paagældende Landes Udenrigshandel i Aarene før Krigen. Denne Sammenstilling viser tydeligt, at der ved Kvoternes Fastsættelse er taget vidtgaende politiske Hensyn. Særlig iøjnefaldende er dette for Ruslands og Kinas Vedkommende. De Kvoter, der er tillagt disse Stater, staar ikke i noget rimeligt Forhold til de Fluktuationer, der kan ventes i deres udenlandske Betalinger, men der er derved, som De kan se af Tabellens sidste Kolonne, sikret dem en betydelig Indflydelse paa Fondens Ledelse. U.S.A., England og Rusland raader til sammen over 54 pCt. af Stemmerne, og gaar hele det britiske Imperium og U.S.A. sammen, kan de mønstre 53 pCt. af Stemmerne. Paafaldende lave Kvoter har Norge og Island faaet. Det forlyder da ogsaa, at Delegerede fra nogle af de mindre Lande tog Forbehold eller i hvert Fald gav Udtryk for, at de fandt deres Landes Kvoter for smaa.

Hvor stor en Kvote *Danmark* kan ventes at faa, lader sig naturligvis ikke sige. Skulde den ligesom Norges kun komme til at udgøre 11 pCt. af vor Udenrigsomsætning i Aarene før Krigen, vil den beløbe sig til knap 75 Mill. Doll.; med samme Procent som Belgien vilde Danmark derimod faa en Kvote paa ca. 135 Mill. Doll. og med samme Procent som Holland godt 160 Mill. Doll. *Danmark fik en kvote paa 68. mill \$*

Indbetalingen af Kvoterne eller Indskudene i Fonden skal præsteres dels i Guld dels i indenlandsk Valuta. I *Guld* skal erlægges mindst 25 pCt. af Kvoten, men dog højst 10 pCt. af Landets Beholdning af Guld og amerikanske Dollars. Resten af Kvoten skal som sagt indbetales til Fon-

den i Landets *egen Valuta*. Det maa formentlig ske i den Form, at de aabnes en Konto i hvert Lands Centralbank, hvorpaa Fonden faar de paa-gældende Beløb godskrevet. Den i Valutafonden sammenskudte Kapital vil med andre Ord ved Starten være anbragt dels i Guld, dels paa Folio i de enkelte Landes Centralbanker.

Hensigten med Fonden er nu, at den saaledes sammenskudte Guld- og Valutareserve skal kunne benyttes af Medlemsstaterne til *Udligning af midlertidige Underskud* paa deres Betalingsbalancer. I Hovedsagen tænker man sig Valutahandelen organiseret som i de gode gamle Dage før 1930. Men ved Valutafondens Oprettelse faar de enkelte Lande deres i mange Tilfælde knappe Valutareserver *suppleret med en vis Adgang til at trække paa den fælles internationale Valutareserve*. Derved gives der dem større Mulighed for at klare et Underskud paa deres Betalingsbalance uden straks at skulle gribe til Valutakontrol, Importrestriktioner eller lign. Men selvfølgelig betyder en saadan Adgang til udenlandsk Kredit ikke nogen Langtidsløsning paa en forsat Uligevægt, med mindre Systemet tillige indeholder en *vis automatisk Selvregulering* af Betalingsbalancen af tilsvarende Art som den, man kendte under Guldfloden.

Allerede i selve Benyttelsen af Valutafonden ligger der imidlertid ogsaa en *Tendens til Genoprettelse af Ligevægt*. Lad os tænke os, at Danmark faar Underskud paa sin Betalingsbalance og mangler Valuta til Præstering af Betalinger i U.S.A. I saa Fald kan Nationalbanken købe Dollars hos Valutafonden. For Fonden betyder dette, at den trækker paa sin Konto i den amerikanske Centralbank; denne Konto gaar altsaa ned med Beløbet, medens Fondens Tilgodehavende i Danmarks Nationalbank forøges i tilsvarende Grad. Fonden ombytter m. a. O. et Dollarstilgodehavende med et Kronetilgodehavende. Da Nationalbanken straks sælger de fra Fonden erhvervede Dollars til Importører eller andre, som har Betalinger at gøre i U.S.A., maa enten Seddelmængden eller Folioindskudene i Nationalbanken gaa ned med samme Beløb, og udover denne umiddelbare Inddragning af indenlandsk Købekraft vil den spændte Valutasituation normalt tilskynde til yderligere Kreditindskrænkning. Omvendt i U.S.A. Her vil Mængden af indenlandsk Købekraft i Omløbet blive tilsvarende forøget, og derudover kan den forbedrede Dækning give Anledning til Kreditudvidelse. Ad disse Veje udløses der som sagt Tendenser til Udligning af de to Landes Betalingsbalancer.

Men desuden indeholder Bretton Woods-Overenskomsten en Række *udtrykkelige Bestemmelser*, der tilsigter at begrænse Valutafondens Kreditgivning og gøre Ende paa en eventuel Uligevægt paa en Medlemsstats Betalingsbalance.

For Underskudslandenes Vedkommende er der sat to *Grænser* for, hvor megen fremmed Valuta de kan erhverve hos Fonden mod Betaling i deres egen Valuta. Dels maa Fondens Beholdning af en Medlemsstats Valuta aldrig overstige *det dobbelte af det paagældende Lands Kvote*, dels maa denne Beholdning ikke indenfor en Periode af 12 Maaneder forøges med mere end *25 pCt. af Landets Kvote*. Normalt vil jo Fondens Beholdning af hvert Lands Valuta allerede ved Starten udgøre mindst 75 pCt. af Kvoten, nemlig den Del af Landets Indskud, som er præsteret i hjemlig Valuta. Denne Beholdning kan altsaa forøges med yderligere 125 pCt. af Kvoten, men da man som sagt indenfor et Aar kun maa trække 25 pCt. af Kvoten, kan man tidligst efter 5 Aars Forløb naa op paa det maksimale Overtræk: 200 pCt. af Kvoten.

Tager man eksempelvis Norge, der, som De kan se af Tabellen, har faaet en Kvote paa 50 Mill. Doll., kan det *i det første Aar* højst opnaa en Valutakredit hos Fonden paa 12½ Mill. Doll., og det har *alt i alt* Adgang til et Overtræk paa 62½ Mill. Doll.

Man har imidlertid ikke nogen absolut Sikkerhed for at kunne købe de maksimale Valutabeløb, der stilles i Udsigt i Bretton Woods-Overenskomsten. Fonden kan jo ikke levere mere fremmed Valuta, end den har, og alle Lande kan ikke samtidig være Debitorer hos den. Navnlig hvis der fra mange Lande er Efterspørgsel efter nogle faa Valutasorter og især vel efter amerikanske Dollars, kan Fondens Beholdning heraf slippe op, inden Maksimumsgrænserne for det enkelte Lands Overtræk naas. Hvordan der skal forholdes, naar en saadan Knaphed paa en bestemt Valuta truer med at udvikle sig, skal jeg omtale om et Øjeblik i en anden Sammenhæng.

Men først maa jeg tilføje, at der ved Siden af Reglerne om, hvor megen fremmed Valuta en Medlemsstat kan erhverve hos Fonden, findes en Række Bestemmelser om, *hvad den købte Valuta maa bruges til*. Disse Regler gaar ud paa, at det fortrinsvis er til Dækning af *løbende Betalinger*, man kan skaffe sig Valuta fra Fonden. I et vist Omfang kan *internationale Kapitaloverførsler* dog ogsaa finde Sted ved Fondens Hjælp, men dens Midler maa ikke anvendes til Effektivering af en *stor eller vedholdende Kapitaludstrømning*, og det kan paalægges Medlemmerne at gennemføre *Kontrol* til Forhindring af, at Midlerne benyttes paa denne Maade. Der sættes altsaa Bom for egentlig *Kapitalflugt*; Strømmen af »hot money« fra Land til Land skal bremses. Endelig fremhæves det udtrykkelig i Bretton Woods-Overenskomsten, at det ikke er Hensigten med Valutafonden at skaffe Midler til *Hjælpe- og Genopbygningsarbejdet* i Overgangstiden lige efter Krigen. Ej heller skal den bruges til *Optøning*

af *Krigsgælden*. Den skal samle alle sine Kræfter om Fremtidens Opgaver paa længere Sigt.

Fondens Hovedmiddel til at faa Medlemsstaterne til at tage Skridt til Nedbringelse af Underskud paa deres Betalingsbalance bestaar i, at der lægges en *Strafrente* paa Overtræk over en vis Størrelse. Den er *progressiv* ikke blot paa Overtrækkets *Størrelse*, men ogsaa paa, hvor *langvarigt* Overtrækket er. Meningen med denne progressive Strafrente er naturligtvis, at den skal tilskynde Underskudslandet til at faa Betalingsbalancens Underskud bragt ud af Verden ved restriktiv Kreditpolitik eller paa anden Maade. Men Bestemmelsen tilsigter utvivlsomt ogsaa at imødegaa den amerikanske Bankverdens Ængstelse for, at der gennem Valutafonden skulde blive aabnet Adgang til meget betydelige Krediter, som hverken var rentebærende eller tidsbegrænsede. Som Reglerne nu er udformede, er den Risiko for at blive udsat for en ubehagelig Konkurrence, som de private Laangivere paa det internationale Penge- og Kapitalmarked straks ojnede, blevet væsentlig formindsket.

BrettonWoods-Planen giver ikke udtrykkelig Underskudslandene Anvisning paa at foretage den nødvendige Tilpasning ved at *forhøje de fremmede Valutakurser*, men som jeg skal vende tilbage til om lidt, aabner den en vis Adgang til at bringe dette Middel i Anvendelse.

Det er imidlertid ikke blot Underskudslandene, Bretton Woods-Planen lægger Pres paa. Den søger tillige at vælte noget af Ansvaret for Ligevægtens Genoprettelse over paa de Lande, der har Overskud paa deres Betalingsbalance. Som jeg før nævnte, maa et saadant Overskud have til Følge, at der bliver særlig stor Efterspørgsel hos Fonden efter disse Landes Valuta. Har et Land vedvarende Overskud paa sin Betalingsbalance, maa det derfor resultere i, at Fondens Beholdning af dette Lands Valuta svinder ind. I denne Situation kan Fonden dels i al Stilhed give det paagældende Land Anvisning paa, hvilke Midler den finder egnede til at bringe Overskudet paa Betalingsbalancen ud af Verden, dels kan den offentliggøre en Beretning, hvori den peger paa Aarsagerne til Valutaknapheden og paa de Midler, der kan bringe den til Ophør. Meningen med dette sidste Skridt er naturligtvis, at det skal lægge et moralsk Tryk paa modvillige Kreditorstater.

Iøvrigt kan Fonden søge Valutaknapheden afbødet ved Fremskaffelse af et yderligere Udbud af den knappe Valuta eller ved Begrænsning af Efterspørgslen efter den.

Et yderligere Udbud af en knap Valuta kan fremskaffes ad to Veje. For det første kan Fonden *forlange*, at det Land, hvis Valuta er ved at blive knap, skal *stille yderligere Valuta til Raadighed mod Betaling i*

Guld. Dette forøger ganske vist ikke Fondens samlede Virkemidler. Det er kun *Sammensætningen af dens Aktiver, der ændres*; den ombytter en Del af sit Guld med Fordringer paa Overskudslandene og afhænder disse til Underskudslandene. Men derved muliggøres det for disse Lande, der ikke selv har Guld, de kan sende som Betaling, at benytte den sammen-skudte internationale Guldreserve til Fremskaffelse af den Valuta, de behøver til Dækning af deres Betalingsbalances Deficit.

Tænker man sig, at Efterspørgslen alene retter sig mod amerikanske Dollars, kan Fonden altsaa for det første tære paa sine Tilgodehavender i amerikanske Banker; de vil formodentlig ved Starten udgøre 75 pCt. af U.S.A.'s Kvote eller ca. 2000 Mill. Doll. Men dernæst kan man tænke sig, at Fonden afhænder alt sit Guld til U.S.A. Herved kan yderligere skaffes ca. 1750 Mill. Doll. Men da alle andre Lande end U.S.A. har Kvoter paa tilsammen ca. 6000 Mill. Doll. og derfor maksimalt kan begære ca. 125 pCt. heraf eller ca. 7500 Mill. Doll., vil De se, at Fonden kun kan imødekomme ca. Halvdelen af dette maksimale Krav om Dollars.

Fra amerikansk Side har man været noget betænkelig ved denne Pligt til at købe Dollars af Fonden, idet man har gjort gældende, at den kan paatvinge U.S.A. Guld, som det ikke ønsker at modtage. Men Meningen er naturligvis netop, at U.S.A. og andre Overskudslande skal følge Guldfoedens »Spilleregler« og lade det indstrømmende Guld resultere i en Forøgelse af den indenlandske Købekraft, som saa kan bidrage til at nedbringe Overskudet paa Betalingsbalancen.

For det andet anviser Bretton Woods-Planen den Udvej til Forøgelse af Tilgangen af en knap Valuta, at Fonden kan foreslaa det paagældende Land at yde sig et *yderligere Laan*. Men det siges udtrykkelig, at ingen Medlemsstat er forpligtet til selv at give eller tillade sine Borgere at give saadanne supplerende Laan. Om Vilkaarene for saadanne Laan maa man derfor forhandle sig til Rette i hvert enkelt Tilfælde. Ved saadanne Laanetransaktioner *øges Fondens samlede Virkemidler*, men Virkningerne *indadtil* i de af Transaktionen berørte Lande bliver de samme, som naar Fonden sælger Guld. I Kreditorlandet sættes der mere indenlandsk Købekraft i Omløb og i Underskudslandet er der omvendt Tendens til Kontraktion.

Bliver Efterspørgslen efter en bestemt Valuta imidlertid saa stor, at Fondens Evne til at levere den paagældende Valuta bliver alvorlig truet, kan Fonden formelt *erklære Valutaen for »knap«* og fra da af *rationere sin Tilgang af den knappe Valuta* under tilbørlig Hensyntagen til Medlemmernes Behov, den almindelige internationale økonomiske Situation m. m. Samtidig faar enhver af de øvrige Medlemsstater Ret til at be-

grænse den frie Handel med den knappe Valuta, indtil Fonden paany erklærer, at den ikke længere er knap.

En saadan Valutarationering kan blive meget ubehagelig for Kreditorlandet. For den aabner Adgang til *Diskrimination overfor Kreditorlandets Varer*. Fra Debitorlandenes Synspunkt er denne Metode sikkert mindre generende end Guldfodsmeکانismen. Hvis under Guldfod et Land med vedholdende Overskud paa sin Betalingsbalance trækker Guld til sig, tvinges Underskudslandene jo nemlig ikke blot til at lægge Tryk paa deres indenlandske Næringsliv, men ogsaa til at indskrænke deres Import fra andre Lande, som maaske hidtil har haft Ligevægt paa deres Betalingsbalance, men nu tvinges ind i Deflationsprocessen. Efter Bretton Woods-Planen koncentrerer hele Nedgangen i den øvrige Verdens Efterspørgsel paa Kreditorlandets egne Varer, medens de andre Lande i Læ af de af Fonden gennemførte Valutarestriktioner mere uhæmmet kan fortsætte deres Produktion og Vareudveksling. For Kreditorlandet betyder dette, at Nedgangen i dets Eksport og den deraf resulterende Depression kommer umiddelbart i Stedet for som Følge af Deflationen i den øvrige Verden.

Ogsaa disse Bestemmelser er blevet kritiseret fra amerikansk Side, idet man nærer en forstaaelig Frygt for, at U.S.A. kan komme i den Situation at faa sine udenlandske Tilgodehavender blokerede. Derimod synes Reglerne at være blevet hilst med Tilfredshed i England. Man tænker sig aabenbart, at Truslen om at blive stillet overfor den moderne Handelskrigs farligste Vaaben skal faa Kreditorlandene til at gaa i sig selv og anvende en af de Udveje, de har til at hindre Uligevægten overfor Omverdenen i at blive for stor. Men virker Truslen ikke, faar man det paradoksale Resultat, at man for at gennemtvinge et System, der kan opretholde Ligevægt paa Betalingsbalancerne uden Valutarestriktioner, maa gribe til disse selvsamme Restriktioner. Man indskrænker sig altsaa i Virkeligheden blot til at konstatere, at hvis Kreditorlandene ikke vil tilrettelægge deres økonomiske Politik saadan, at Spændingen udløses enten gennem Import af Varer eller gennem Eksport af Kapital, ja, *saa kan et saadant internationalt Valutasytem ikke fungere*. Det afgørende bliver derfor i sidste Instans, hvor stor Pris de ledende Kreditorlande sætter paa nogenlunde frie Handelsforhold, og hvilke Ofre de er villige til at bringe derfor.

Rent konkret bliver Hovedproblemet vel i den kommende Tid, hvorledes U.S.A. skal udnytte sin vældige Produktionskraft: Om den skal anvendes til øget Hjemmeforbrug og Forkortelse af Arbejdstiden, eller om den i Form af Kapitaleksport skal fremme Udviklingen i andre Lande,

eller endelig om den skal gaa til Spilde i Form af Arbejdsløshed. Dette Problem kan selv den sindrigste Valutaplan ikke uden videre løse. Fra engelsk Side peger man ofte paa, at i det 19. Aarhundrede, da England var det førende Kreditorland, løstes det tilsvarende Problem glat under Guldfoden derved, at England »fulgte Spillereglerne« og investerede sit Overskud paa Betalingsbalancen i de oversøiske Lande. Dette hang imidlertid sammen med Befolkningsforøgelsen og Industriekspansionen paa Moderlandets snævert begrænsede geografiske Omraade; England trængte til Raastoffer og Levnedsmidler udefra. I U.S.A. med dets bredere Raastofbasis vil der ikke være samme Enighed om Kapitaleksportens nationale Berettigelse; Mellemløstidens Erfaringer har hos mange Amerikanere skabt Skepsis og Uvilje overfor Laangivning til Udlandet. Paa den anden Side tyder Erfaringerne under den anden Verdenskrig paa, at kun uhyre offentlige Udgifter eller andre radikale Foranstaltninger kan holde den indenlandske Købekraft i U.S.A. paa Højde med Landets Produktionskraft; ogsaa en saadan Politik vil møde Opposition i vide Kredse. Der er derfor betydelig Fare for, at det — trods alle Proklamationer om fuld Beskæftigelse — ligesom i Mellemløstidensperiode bliver den sidste af de tre Muligheder, jeg før nævnte — Arbejdsløsheden — der bliver til Virkelighed.

Jeg har nu i Hovedtrækkene skildret den Mekanisme, Bretton Woods-Planen vil skabe for at hjælpe Medlemsstaterne over midlertidige Underskud paa deres Betalingsbalancer og for at faa genoprettet Betalingsbalancernes Ligevægt. Derefter vender jeg mig mod Planens Bestræbelser for at sikre *Stabilitet i Valutakurserne*.

Spørgsmaalet om Valutakursernes Fastsættelse indenfor det nye internationale Pengesystem spalter sig atter i to: Det drejer sig dels om *Begyndelseskursernes Fastsættelse*, dels om *Adgangen til senere at ændre disse Kurser*.

For Begyndelseskursernes Vedkommende bestemmes det, at de enkelte Lande, der slutter sig til Fonden, skal fastlægge deres Valutas Værdi overfor Guld og amerikanske Dollars ved *den Dollarkurs, der gælder i de paagældende Lande paa 2 Maaneders Dagen før den internationale Overenskomst om Valutafondens Oprettelse træder i Kraft*. Da de Lande, der ønsker at indtræde i Fonden som oprindelige Medlemmer, som jeg før nævnte, skal have underskrevet Traktaten senest den 31. December i Aar, bliver det efter al Sandsynlighed Dollarkurserne paa et eller andet Tidspunkt i det kommende Efteraar, som bliver afgørende for de fremtidige Pariteter, hvis Planen i det hele taget bliver realiseret.

Der er dog Adgang til Forhandling med Fonden om at vælge en anden *Begyndelseskurs*, hvis en Medlemsstat anser Kursen paa Skæringsdagen for utilfredsstillende. Omvendt kan ogsaa Fonden erklære, at den ikke mener, at Skæringsdagens Kurs kan opretholdes, uden at enten det paa-gældende Land eller andre Medlemsstater maa trække for stærkt paa Fonden. I disse Tilfælde hedder det blot, at Parikursen skal fastlægges »i Lyset af alle relevante Omstændigheder«, men det er Fonden, der har det sidste Ord, idet en Stat udelukkes fra Medlemsskab, hvis der ikke opnaas Enighed om *Begyndelseskursen*.

Til syvende og sidst kommer det altsaa an paa, *hvilke Valutakurser den internationale Valutafond vil godkende*. Og da Fondens Ledelse, som vi før saa, ligger hos Stormagterne, bliver det afgørende, om Stormagterne vil øve *Pres paa de mindre Stater* for at hindre dem i at lægge Kurserne i det Niveau, de selv maatte ønske.

Man kan ikke se bort fra, at de store Lande kan føle sig fristet til at lægge et saadant *Pres paa Smaa-staterne* for ved Handelens Aabning at faa de udenlandske Valutakurser i disse Lande fastlagt paa et *relativt lavt Niveau*, saaledes at de store Lande i hvert Fald for en Tid bliver stillet forholdsvis gunstigt i den internationale Konkurrence. Den stærke Vægt, man baade fra engelsk og amerikansk Side har lagt paa, at der skal skabes de bedst tænkelige Muligheder for en Genopblomstring af Verdenshandelen, vil dog forhaabentlig modvirke denne Tendens. Til Gen-gæld vil man næppe tillade, at nogle af de mindre Lande skaffer sig en *Præferencstilling* ved i Starten at notere for *høje Kurser* paa fremmed Valuta. Et Deprecieringskapløb som Indledning til Valutastabiliseringen efter Krigen vil sikkert ikke blive taalt.

Det er værd at understrege, at dette Spørgsmaal om Kursfastsættelsen er af langt større Betydning for smaa Stater end for store, rigt og alsidigt udrustede Lande, hvis Afhængighed af Udlandet kun er ringe. I Virkeligheden turde det derfor ogsaa være i de store Landes Interesse at tillade de smaa at foretage den bedst mulige Tilpasning af deres Valutakurser, fordi dette spiller en saa uhyre Rolle for det økonomiske Livs Trivsel i disse Lande.

For *Stater, hvis Landomraade har været besat* under Krigen, kan der gives en *noget længere Frist* end for andre Lande, før *Begyndelseskursen* definitivt fastsættes. Denne Regel, som jo ogsaa omfatter Danmark, giver altsaa disse Lande lidt mere *Tid til at finde et holdbart Kursniveau ved at prøve sig frem*.

Selv med den bedste Vilje og største Fordragelighed Landene imellem vil det jo nemlig være overordentlig vanskeligt allerede nu straks efter

Krigen at skønne over, hvilke Valutakurser der kan holde paa noget længere Sigt. Det engelske Finanblad »Economist« har med god Grund spurgt, om der virkelig er Anledning til at antage, at man denne Gang blot nogle faa Maaneder efter Afslutningen af Krigen i Europa kan fastslaa de rigtige Parikurser, naar det efter forrige Verdenskrig tog 6½ Aar at faa Pundets Værdi fastlagt og endda ikke lykkedes at finde et holdbart Niveau.

Hvor stor Vægt der maa lægges paa denne første Kursfastsættelse, beror naturligvis i høj Grad paa, hvor svært det bliver senere at faa de valgte Kurser ændret. Jo mere man maa regne med, at Bordet fanger, des vigtigere er det selvfølgelig straks fra første Færd at faa Kurserne fastlagt paa et holdbart Niveau.

Vedrørende dette Spørgsmaal om senere Ændringer i Valutakurserne vil jeg først fremhæve, at Bretton Woods-Overenskomsten ikke hjemler den internationale Valutafond nogen Myndighed til mod et Lands Ønske at gennemføre en Ændring af dets Valutaparitet. Initiativet til Valutakursændringerne skal med andre Ord altid udgaa fra Landet selv. Det maa imidlertid kun foreslaa en Ændring i sin Valutas Paritet for at fjerne en »fundamental Uligevægt«. En samlet Op- eller Nedskrivning paa ialt 10 pCt. kan Fonden dog ikke gøre Indsigelse imod. Allerede heraf fremgaar, at det kan faa stor Betydning for et Lands fremtidige valutapolitiske Handlefrihed, om Begyndelseskurserne sættes paa et nogenlunde holdbart Niveau. I modsat Fald kan man ret hurtigt naa det Punkt, hvor enhver yderligere Kursforandring kræver Fondens Tilladelse. Hvis nemlig den ønskede Kursforandring i Forbindelse med eventuelle tidligere Ændringer fjerner Kursen mere end 10 pCt. fra den oprindelige Paritet, kan Fonden med simpelt Flertal enten imødekomme eller afslaa Anmodningen, men det tilføjes, at Fonden skal give sit Samtykke til Forandringen i alle Tilfælde, saafremt den kommer til det Resultat, at Kursændringen virkelig er »nødvendig for at korrigere en fundamental Uligevægt«. Specielt fremhæves det, at Fonden ikke i saa Fald kan afvise den foreslaaede Ændring paa Grund af det paagældende Lands »indre sociale eller politiske Kurs«. I en officios Kommentar til Planen udlægges dette paa den Maade, at Fonden blot som en Art dømmende Myndighed skal fastslaa, om en Kursforandring i en given Situation virkelig kan anses for nødvendig for at genoprette Ligevægt mellem det paagældende Lands indre Økonomi og Verdensøkonomien. Ved Afsigelsen af denne Kendelse skal Fondens Ledelse altsaa ikke indlade sig paa Kritik af de politiske og sociale Aarsager, der har bevirket, at Pris-, Omkostnings- og Indkomstudviklingen i det paagældende Land har mistet Kontakten med den tilsvarende Ud-

vikling i den øvrige Verden. Disse Forhold skal simpelt hen accepteres som Kendsgerninger.

Hvor stærke Baand Bretton Woods-Planen faktisk vil lægge paa de enkelte Medlemsstaters Handlefrihed i Valutakurspolitikken, beror dog selvfølgelig ikke alene paa Overenskomstens *Bogstav*, men ogsaa — og fuldt saa meget — paa den *Aand*, hvori den føres ud i Livet. Der kan næppe være Tvivl om, at man i hvert Fald fra U.S.A.s Side stadig tilstræber den størst mulige Valutastabilitet, medens man fra engelsk Side synes noget mere indstillet paa at kontrollerede Valutaændringer i Fremtiden i et vist Omfang skal kunne benyttes som Middel til økonomisk Tilpasning Landene imellem. Det afgørende bliver, hvorledes Begrebet »fundamental Uligevægt« nærmere defineres af de Stormagter, som behersker Fondens Ledelse. Der maa vel herved i første Række være tænkt paa Strukturændringer o. lign., som *varigt* forrykker Ligevægten paa et Lands Betalingsbalance.

Der er jo nu indledet Forhandlinger mellem Danmark og England om Fastlæggelsen af den danske Krones Kurs. De Synspunkter, der fra dansk Side maa anlægges under disse Forhandlinger, maa i høj Grad bero paa, hvordan man bedømmer Mulighederne for senere at kunne faa denne Kurs ændret.

Tør man regne med, at dette forholdsvis let kan lade sig gøre, kan meget tale for i Overgangsperioden umiddelbart efter Krigen at lade Valutakursernes Højde være bestemt af *Hensynet til selve denne Periodes økonomiske Forhold* og saa se Tiden an med Hensyn til Kursniveaueet paa længere Sigt. Og saa ligger det nær at begynde med en forholdsvis lav Sterlingkurs for at benytte Valutakurserne som Middel til at fremskynde et Prisfald eller imødegaa Prisstigninger i den første Tid efter Krigen.

Det er navnlig dette Hensyn til hurtigst muligt at faa forbedret Reallønnen gennem Prisfald og undgaa yderligere Stigning i Pengelønnen, som har faaet et Mindretal indenfor det saakaldte Professorudvalg til at gaa ind for en Sterlingkurs paa 19,34 Kr. Ogsaa Udvalgets Flertal lægger stor Vægt paa dette Moment: at faa forbedret Reallønnen ved uforandret Pengeløn. Naar vi alligevel ikke har kunnet slutte os til Mindretallets Standpunkt, skyldes det netop en vis Frygt for, at det udenrigspolitisk kan blive svært senere at faa Kursen sat op. Derfor har vi trods de store Vanskeligheder derved prøvet paa i Betænkningen at pege paa de Faktorer, der maa tages i Betragtning, hvis man allerede nu skal forsøge at fastsætte Valutakurser, der kan antages at være *holdbare ogsaa paa lidt længere Sigt*, naar den første Overgangstid efter Krigen er overstaet.

Risikoen for, at det senere kan vise sig svært at hæve de engang fast-

satte Valutakurser, taler jo nemlig imod i Overgangstiden at lade Kurserne fjerne sig for langt fra dette Langtidsniveau. Der kan opstaa Vanskeligheder ikke mindst for Beskæftigelsespolitikken, hvis man for at afbalancere et midlertidigt højt Prisniveau i Udlandet til at begynde med har sat Valutakurserne væsentlig under det Niveau, der paa længere Sigt giver et passende Konkurrenceforhold overfor Udlandet, og Kurserne saa ikke senere lader sig hæve.

Og jeg vil gerne føje til, at selv om man giver Afkald paa at benytte Overgangstidens Valutakursfastsættelse i Prispolitikens Tjeneste, afskærer man sig ikke fra at fremkalde eller fremskynde Prisfald eller imødegaa Prisstigninger i den første Tid efter Krigen. Dette kan nemlig ogsaa ske ved *Tilskudsordninger*.

Hvor meget den begrænsede Adgang, Bretton Woods-Planen indrømmer Medlemsstaterne til paa egen Haand at ændre deres Valutakurser, vil forslaa, maa altsaa for det første bero paa, om det kan lykkes at faa Begyndelseskurserne lagt paa et Niveau i Nærheden af det, der viser sig holdbart paa længere Sigt, men dernæst vil det afhænge af, om det lykkes de store Lande i Fremtiden at sikre en nogenlunde stabil økonomisk Udvikling. Ikke mindst dette sidste Moment bliver af Betydning for, om Bretton Woods-Planen kan komme til at fungere tilfredsstillende set fra de mindre Landes Synspunkt. I et lille Land med omfattende Udenrigsomsætning kan Opretholdelse af mere eller mindre faste Valutakurser i Tilfælde af stærke udefra kommende inflatoriske eller deflatoriske Tendenser lægge saa afgørende Hindringer i Vejen for Opnaelse af en stor og jævn Beskæftigelse, at det kan være betænkeligt at give Afkald paa den fulde valutapolitiske Handlefrihed. Men da man kan udmelde sig af Valutafonden uden Varsel, kan en Medlemsstat naar som helst genvinde sin fulde Selvstændighed ved at træde ud.

Begrænsningen i Medlemsstaternes valutapolitiske Handlefrihed vedrører imidlertid ikke blot selve Valutakursfastsættelsen, men ogsaa Valget af Midler til Opretholdelse af de fikserede Kurser. Det er, som jeg nævnte i Begyndelsen af Foredraget, et Hovedformaal for Bretton Woods-Planen at genskabe et *frit Valutamarked*. Der er imidlertid ogsaa paa dette Punkt en vis Modsætning mellem engelske og amerikanske Synspunkter.

Hvis *England* ikke ligefrem gaar ud af Krigen som Debitorland, vil det i hvert Fald have mistet Hovedparten af sine vældige udenlandske Kapitalanlæg. Baade Bortfaldet af de store Renteindtægter fra Udlandet og andre Forhold kan gøre det vanskeligt for England at holde den løbende Betalingsbalance i Ligevægt i de første Aar efter Krigen. Under

disse Omstændigheder er der i England en betydelig Stemning for indtil videre at bygge Udenrigsomsætningen paa *tosidige Betalingsaftaler*.

Fra amerikansk Side er man derimod langt mere bestemt gaaet ind for saa hurtigt som muligt at faa afskaffet alle Valutarestriktioner og faa genoprettet et fuldstændig frit Valutamarked.

Det kan under disse Omstændigheder ikke undre, at Bretton Woods-Planens Bestemmelser paa dette Punkt bærer Kompromisets Præg. Rent principielt tilsigter den at retablere *et frit internationalt Valutamarked* — bortset fra en vis Kontrol med internationale Kapitalbevægelser — men den indeholder samtidig en Række vigtige Overgangsbestemmelser, hvor-efter *Medlemsstaternes Pligt til at opretholde et frit Valutamarked først skal træde i Virksomhed, naar de føler sig sikre paa, at de vil være i Stand til at holde Ligevægt paa Betalingsbalancen uden at lægge for stærkt Beslag paa den internationale Valutafonds Midler*. I denne Overgangsperiode maa Medlemsstaterne opretholde en Valutakontrol af samme Karakter som den, der har været i Virksomhed under Krigen og tilpasse den efter de ændrede Omstændigheder, og Lande, der har været besat af Fjenden, maa om fornødent indføre saadanne Valutarestriktioner.

Det synes at være Meningen i Løbet af *en femaarig Overgangsperiode* i det væsentlige at faa Valutarestriktionerne afviklet, men det er værd at understrege, at Bretton Woods-Planen udelukkende taler om *Valutarestriktioner* og ikke mæler et Ord om Told eller Handelsrestriktioner iøvrigt (Kontingenter o. lign.)

Ja, dermed har jeg omtalt Hovedpunkterne i det internationale Valutasystem, Bretton Woods-Planen tilsigter at skabe. Om man vil betegne dette System som en *Guldfod*, er nærmest en Smagssag.

Det staar de enkelte Stater frit for, om de vil basere deres Seddeludstedelse paa Guld og *forpligte* sig til at købe og sælge Guld til enhver Tid, men *naar* de køber eller sælger Guld, skal det ske til den ved Fikseringen af deres Valutaparitet bestemte Pris. De faar m. a. O. i Kraft af den faste Kurs overfor Guld og Dollars i hvert Fald en Art *Guldveksselfod*, men de behøver ikke at have Guldmøntfod eller Guldbarrefod.

Dertil kommer, at Dollarpariteten, som jeg for et Øjeblik siden omtalte, ikke lægges fast een Gang for alle. En vis Kursjustering kunde Medlemmerne, som vi saa, foretage paa egen Haand, og Tilladelse til større Kursændringer maatte ikke nægtes, hvis Ændringen virkelig kunde anses for nødvendig til Overvindelse af en fundamental Uligevægt paa Betalingsbalancen. Tilknytningen til Guldet er altsaa mere elastisk end under Fortidens Guldfod.

Yderligere har Valutafonden en vis Adgang til samtidig at ændre samtlige Medlemsstaters Valutaparitet med samme Procent. Dette berører selvfølgelig ikke Valutakurserne Medlemsstaterne imellem. Det er den internationale Guldpris, der varieres i konjunkturstabiliserende Øjemed. Man kan altsaa f. Eks. bremse Guldproduktionen ved at sætte Guldprisen ned. Overfor Beslutning herom har dog ethvert Land, hvis Kvote udgør 10 pCt. af den samlede Indskudskapital (d.v.s. U.S.A., England og Rusland) Adgang til at nedlægge Veto.

Fra amerikansk Side har man ønsket en betydelig fastere Tilknytning til Guldet. Derimod erklærede Englands Finansminister Sir John Anderson under en Debat i Underhuset i Maj 1944, at den engelske Regering vilde modsætte sig ehvert Forslag, som indebar en Tilbagevenden til den gamle Guldfod. Resultatet er blevet et Kompromis. Det blev af Lord Keynes i en Tale i Overhuset betegnet som Guldfodens definitive Afskaffelse, medens »Economist« mere forsigtigt bemærkede, at Valutafonden og Guldfoden var »forskellige Arter indenfor samme Slægt«. En Amerikaner har karakteriseret Planen som et Forsøg »paa at løse Problemet: How to go swimming without getting wet.«

Som jeg nævnte før, er det ikke Meningen, at den internationale Valutafonds Midler skal kunne beslaglægges til Hjælpe- og Genopbygningsforanstaltninger i den første Tid efter Krigen. Men man var under Udarbejdelsen af Valutaplanerne i høj Grad opmærksom paa Betydningen af at faa genoplivet den langfristede Laangivning mellem Landene. Samtidig med Overenskomsten om Valutafonden vedtoges der da ogsaa i Bretton Woods en Overenskomst om Oprettelse af en *international Bank for Genopbygning og økonomisk Udvikling*.

Medens Valutafonden havde til Opgave at skaffe Medlemsstaterne en Valutareserve, saa de kunde blive i Stand til at klare et *midlertidigt* Underskud paa Betalingsbalancen uden straks at skulle gribe til Handelsrestriktioner, er det Bankens Formaal at fremskaffe *langfristede* udenlandske Laan, som kan gøre det muligt for valutasvage Lande at gennemføre Genopbygningsprojekter og Industrialiseringsplaner til Højnelse af Produktion og Levefod. Der bestaar imidlertid en nøje Sammenhæng mellem de to Organers Mulighed for at virke efter deres Hensigt. Paa den ene Side er den Stabilitet i Valutakurserne, som Fonden tilsigter at etablere, en væsentlig Forudsætning for den langfristede internationale Laangivning, Banken har til Opgave at fremme. Paa den anden Side kan Bankens Laanevirksomhed bidrage til at hindre en altfor stærk Belastning af Fondens Midler fra de mest valutahungrende Landes Side.

Den amerikanske Finansminister Morgenthau har stærkt fremhævet, at den internationale Bank kan faa en særlig Betydning i den første Efterkrigstid, idet man — næppe uden Grund — er bange for, at den private Kapital, saa længe de politiske og økonomiske Forhold rundt om i Verden endnu er uafklarede, ikke paa egen Risiko vil engagere sig i udenlandske Laan i tilstrækkeligt Omfang til at dække det store Kapitalbehov, der vil gøre sig gældende netop i denne Periode. Paa længere Sigt er det maaske mere tvivlsomt, hvor stor Rolle Banken kommer til at spille. Det fastslaas nemlig udtrykkeligt, at den ikke skal konkurrere med det private Kapitalmarkedets Laangivere, men kun selv træde til med Laan, hvor der ikke paa anden Maade kan skaffes Kapital paa rimelige Vilkaar. Iøvrigt skal den virke ved at yde Garanti for Laan givet fra privat Side gennem Kapitalmarkedets sædvanlige Kanaler, og det er maaske tvivlsomt, hvor mange Laanprojekter der vil komme frem, som paa den ene Side er for risikable til, at den private Kapital tør binde an med dem uden Bankens Garanti, og paa den anden Side sikre nok til, at Banken tør yde denne Garanti. Men ved at skabe en sikker, ensartet, markedsgængs Obligationstype kan den maaske nok bidrage til en vis Udjævning af Rentesatserne paa det internationale Kapitalmarked. Dog er det vel tvivlsomt, om et Land som Danmark ved at slutte sig til Banken og tegne den Aktiekapital, som maatte blive foreskrevet, kan opnaa ret meget Bistand til igen at faa sin Økonomi bragt paa Fredsfod. Denne Banks Midler vil sikkert fortrinsvis gaa til mere krigshærgede Lande med en ringere international Kredit. Jeg skal derfor ikke gaa nærmere ind paa Bankens Organisation og Virkemaade.

Om *Udsigterne for de to Bretton Woods-Planers Virkeliggørelse* kan endnu intet siges med Bestemthed. I de enkelte Lande maa Afgørelsen naturligvis træffes paa Grundlag af *en politisk Afvejelse af de Fordele og Ulemper, Medlemsskabet skønnes at medføre*. Paa Forhaand maatte man vente, at Interessen for at slutte sig til Overenskomsterne vilde være særlig stor i Debitorlande med anstrengt Betalingsbalance, idet disse her faar Mulighed for at supplere deres knappe Valutareserver og Kapitaltilgang. Vanskeligere kan det blive at faa Kreditorlandene til at paatage sig de Forpligtelser og Byrder, som Medlemsskab i Valutafonden og Banken kan medføre. Allerede paa et tidligt Tidspunkt hævdede der sig da ogsaa f. Eks. i *Sverige* Røster, der anbefalede at indtage en afventende Holdning. Ogsaa den tilsigtede Stabilitet i Valutakurserne og Bestræbelserne for Genoprettelse af et frit Valutamarked vil, som jeg har antydnet, kunne blive Genstand for modstridende Bedømmelse. Fra visse Sider vil

man hilse ogsaa disse Bestemmelser velkommen som egnede Midler til Fremme af mangesidig Samhandel og international Laangivning, medens andre vil betragte de dermed følgende Indskrænkninger i det enkelte Lands valutapolitiske Selvstændighed som saa alvorlige Ulemper, at de kan begrunde, at man holder sig udenfor. Uden her at inklade mig paa en saadan politisk Vurdering for Danmarks Vedkommende vil jeg blot sige, at det sikkert vil være meget vanskeligt for et lille og i første Omgang valutafattigt Land som *Danmark* at holde sig uden for det Valutasystem, de sejrende Magter maatte etablere; jeg tror derfor, man kan gaa ud fra, at *Danmark tilslutter sig Systemet*, hvis det realiseres.

Størst Interesse knytter der sig naturligvis til den Modtagelse, Planerne har faaet i de store Lande.

Fra *Ruslands Side* indtog man længe en yderst tilbageholdende Stilling i Drøftelserne om en international Valutaordning. Saglig set kan dette ikke undre. *Ruslands Andel* i Verdenshandelen har jo hidtil været yderst beskeden, og den bliver vel næppe heller efter Krigen særlig stor. Desuden kan det statsmonopolistisk organiserede russiske Næringsliv uden større Vanskelighed tilpasse sig et hvilket som helst Valutasystem; det vil ikke øve nogen Indflydelse paa *Ruslands pris- og mængderegulerede indre økonomiske System*. Derimod kan den internationale Bank tænkes at komme til at spille en Rolle ved Placering af udenlandsk Kapital i Sovjetunionen. Men politisk set var det naturligvis vigtigt for de andre Stormagter ogsaa at engagere Sovjetunionen i Valutaforhandlingerne. Dette lykkedes ogsaa efterhaanden, og russiske Delegerede gav i *Bretton Woods* begge Overenskomster deres Tilslutning.

I *England* er begge *Bretton Woods-Planerne* som Helhed blevet modtaget med Tilfredshed. Men det er den almindelige Anskuelse, at der i hvert Fald ikke kan være Tale om Ratifikation fra engelsk Side, før man har Klarhed over, om *U. S. A.* vil ratificere de to Overenskomster.

Allerede en saadan amerikansk Ratifikation kan — skrev »Economist« for nylig — give et Fingerpeg med Hensyn til *U. S. A.s* fremtidige økonomiske Politik. Men helst vil man naturligvis fra engelsk Side have yderligere Sikkerhed for, at Amerika enten gennem tilstrækkeligt store Indkøb fra Udlandet eller gennem tilstrækkeligt stort Udlaan til den øvrige Verden virkelig vil bestræbe sig for at hindre en Gentagelse af 1930'ernes Krise. Lykkes dette nemlig ikke, er Risikoen ved at ratificere langt større for *England* end for *U. S. A.*

Amerika risikerer naturligvis, at de Krediter og Laan, det yder gennem Fonden og Banken, under en Depression fryser fast. Men forinden har en væsentlig Part af Beløbene dog i Form af Efterspørgsel efter ameri-

kanske Varer bidraget til at holde Produktion og Beskæftigelse oppe i U. S. A., og ogsaa iøvrigt vil Valutaplanens Bestemmelser i en Krisesituation være i U. S. A.s Favør. For ligesom i 1930'ernes Depression maa Amerika være interesseret i, at de øvrige Lande ikke tvinges ind paa Valutakontrol, Valutadepreciering og Diskrimination over for amerikanske Varer.

Anderledes stiller Sagen sig for Englands Vedkommende. Skulde man paany komme ud for en lignende Situation som i 1931, maa man efter manges Mening forbeholde sig større Frihed, end Reglerne for den internationale Valutafond giver til igen at lade Pundet finde, hvad man i 1931 kaldte dets »naturlige Leje«. England staar saaledes i et vanskeligt Dilemma. Virkeliggørelse af Bretton Woods-Planerne kan under visse optimistiske Forudsætninger yde et væsentligt Bidrag til den Genoplivelse af den internationale Handel, som England fremfor noget Land er interesseret i, men kan omvendt under mere pessimistiske Forudsætninger lægge skæbnesvangre Hindringer i Vejen for den aktive Beskæftigelsespolitik, England har proklameret som øverste Maal for sin økonomiske Politik i Efterkrigstiden.

Det var et lignende Dilemma, England omend mindre bevidst stod overfor ved Genindførelsen af Guldfoden i 1925. Dens Svigten under Krisen faa Aar senere maa uvilkaarligt paavirke Overvejelserne nu. Det afgørende er, om man enten tør tro, at Bretton-Woods-Planens Valutasytem er saa meget mere elastisk end den gamle stive Guldfod, at det kunde have overlevet 1930'ernes store Depression, eller tør regne med, at en Gentagelse af 1930'ernes Krise er udelukket. Det er langt fra alle i England, der tør besvare begge disse Spørgsmaal med et klart ja.

I sidste Instans beror Realisationen af Bretton Woods-Planen altsaa paa, om den ratificeres af U.S.A. Et Lovforslag herom forelagdes Kongressen i Februar i Aar, men om dets Skæbne er endnu intet kendt.

Indenfor den amerikanske Bankverden har man mødt de internationale Valutaplaner med betydelig Skepsis. Den er kommet til Orde i forskellige Udtalelser fra American Bankers Association, som har udtrykt sin Ængstelse ved at give vidtgaende Beføjelser til en Institution, der repræsenterede nogle faa Kreditorstater og et stort Antal Debitorlande. Disse Planer giver — siger man — Debitorlandene det Indtryk, at de har en Ret til Krediter af en vis Størrelse, og det finder man usundt. Krediter bør kun ydes efter prøvede Grundsætninger og udfra en Bedømmelse af Kreditværdigheden i det enkelte Tilfælde. Den nye internationale Bank ser Bankverdenen derimod paa med langt mildere Øjne. Dens Virksomhed hviler — siger man — paa »sunde Finansprinciper«. Bankforretningen

har derfor i Februar i Aar henstillet til den amerikanske Kongres at lade Forslaget om Valutafonden falde og ændre Forslaget om den internationale Bank paa en saadan Maade, at det bliver overladt til den med lignende Kauteler som dem, der gælder for dens øvrige Laaneverksamhed, ogsaa at yde Medlemmerne korte Laan som Hjælp til Stabilisering af deres Valuta.

Den amerikanske Bankforening fremhæver i sin Kritik af Valutaplanerne, at der til Stabilisering af Verdensøkonomien kræves to Ting: dels en almindelig politisk og økonomisk Baggrund, dels visse tekniske Arrangementer. Valutaplanerne begynder med at tilvejebringe disse sidste, medens man efter den amerikanske Bankforenings Opfattelse burde begynde med det første Spørgsmaal. Man kan stille sig kritisk over for de Fremgangsmaader, Bankforeningen foreslog til Opnaaelse af indre økonomisk Stabilitet i de enkelte Lande, men saa meget rigtigt er der vel i Kritiken, at om det ikke lykkes at tilvejebringe en *politisk* Afspænding, nytter det ikke meget at have det internationale Valutasystems Teknik i Orden.

Spørger man, hvorledes Valutaudviklingen og Valutapolitiken i den første Efterkrigstid vil forme sig, hvis Bretton Woods-Planen om en international Valutafod *ikke* skulde blive realiseret, maa man formentlig antage, at Bestræbelserne i første Række vil samle sig om at etablere og opretholde *et fast Kursforhold mellem Sterling og Dollar*, idet man saa overlader det til de mindre Lande at knytte deres Valuta enten til Pundet eller til Dollaren.

Det er f. Eks. en udbredt Opfattelse indenfor amerikanske Bankkredse, at man indtil videre burde lade de vidtspændende Planer om et internationalt Valutasystem falde og koncentrere Kræfterne om Stabiliseringen af Sterling-Dollarkursen. Herovfor indvender man fra engelsk Side, at man simpelthen ikke har Raad til at overlade det til Tilfældigheder, hvornaar og hvorledes de andre Lande faar knyttet Forbindelsen med Pundet eller Dollaren. Disse andre Lande er Englands Kunder, Leverandører og Konkurrenter, og England har derfor den største Interesse i, hvorledes deres økonomiske Udvikling former sig. At mange af disse Lande vil være vanskeligt stillede straks efter Krigen, er — siger man — kun et Argument mere for at organisere deres Tilbagevenden til ordnede Valutaforhold.

Man ser da ogsaa, at England i Løbet af det sidste Aars Tid allerede har sluttet Valuta- og Betalingsaftaler med en Række vest- og nord-europæiske Lande og derigennem lagt Grunden til *en ny Sterlingblok*. Da der i et af de sidste Numre af Udenrigsministeriets Tidsskrift er givet

en Oversigt over disse Aftaler, skal jeg ikke her referere deres Indhold. Rent umiddelbart adskiller de sig væsentligt fra Grundtanken med den internationale Valutafond, som jo er at naa frem til et verdensomspændende frit Valutamarked, saaledes at vi f. Eks. ligesom i gamle Dage skulde kunne anvende et Sterlingoverskud til Indkøb overalt paa Jorden. I Modsætning hertil har de engelske Betalingsoverenskomster nærmest Karakter af tosidige Clearingaftaler. Der er dog i hvert Fald i nogle af Aftalerne, bl. a. i den svensk-engelske, en Bestemmelse om, at man »i det Omfang, Lejlighed byder sig«, vil stille Pund og i dette Tilfælde altsaa svenske Kroner til Raadighed til Betalinger i Tredieland. Med Tiden kan denne Ordning maaske udvikle sig til en mangesidig Clearingunion med London som Centrum, saaledes at Tilgodehavender i et af Sterlinggruppens Lande frit kan benyttes i alle de andre. I saa Fald vilde man *indenfor Sterlingomraadet* faa realiseret Keynes-Planens Grundtanke.

Men endnu er den mere omfattende Plan om den verdensomspændende Valutafond jo ikke skrinlagt, og man maa derfor til sidst spørge, om en Grupperdannelse som Sterlingblokken kan finde sin Plads indenfor Valutafonden. I Bretton Woods-Overenskomsten hedder det blot, at et Moderlands og dets Koloniers Valuta principielt skal behandles som en Enhed, men iøvrigt findes der ingen Bestemmelser om saadanne Blokdannelser. Der findes ganske vist et ikke nøjere defineret Forbud i Planen mod »diskriminerende Valutaarrangementer«; det kan maaske tænkes fortolket saadan, at det hindrer Dannelse af en Sterlingblok, der ogsaa omfatter Lande udenfor det britiske Imperium. Men den engelske Finansminister Sir John Anderson har i Underhuset bestemt erklæret, at den engelske Regering vil modsætte sig enhver Plan, som kan tænkes at faa en skadelig Indvirkning paa Forholdet mellem Landene indenfor Sterlingomraadet, og at man ogsaa har gjort dette klart under de Forhandlinger, der er gaaet forud for Valutaplanens Udarbejdelse og faaet Amerikanernes Godkendelse af dette Standpunkt.

Det er ikke uden Interesse til Afslutning at drage en Sammenligning mellem Situationen nu og den Situation, der forelaa i Aarene efter forrige Verdenskrig. Dengang gjorde ogsaa Lord Keynes sig til Talsmand for Etablering af to Stabiliseringscentra med henholdsvis Pundet og Dollaren som Midtpunkt. Keynes var ivrig Modstander af Englands Tilbagevenden til Guldfoden og advarede specielt derimod paa et Tidspunkt, da U. S. A. som det eneste større Guldfodsland saa nogenlunde beherskede den internationale Guldværdi; U. S. A. prætenderede at have Guldfod — sagde han — men havde i Virkeligheden en Dollarfod; i Stedet for gen-

nem Kreditudvidelse paa Basis af det indstrømmende Guld at sørge for, at Dollarens Værdi kom i Overensstemmelse med Guldets Værdi, bragte man i U. S. A. ved at nedkule det modtagne Guld med stor Bekostning Guldets Værdi til at stemme overens med Dollarens. Under saadanne Forhold ønskede Keynes, at England skulde tilstræbe en Stabilisering af det indenlandske Prisniveau i Stedet for ubetinget at klynge sig til en bestemt Dollarkurs.

Om Verdens øvrige Lande sagde Keynes blot, at næppe noget af dem vilde være berettiget til at etablere en uafhængig Møntenhed. Det klogeste for dem vilde være at basere deres Valuta enten paa Sterling eller paa Dollar ved Hjælp af en Veksselfod, omend maaske med Mulighed for at springe over fra fast Sterling- til fast Dollarkurs eller omvendt i Tilfælde af større Kursforskydning mellem disse to Valutaer.

I mangt og meget minder Situationen nu om Stillingen dengang. Paany er Guldværdien i det væsentlige bestemt af Prisudviklingen i U. S. A., og paany udtales der fra engelsk Side — blandt andet i Lord Keynes' tidligere citerede Overhustale — Uvilje mod at vende tilbage til Guldet og Betænkkelighed ved at give sig den amerikanske Pengepolitik i Vold. Vi er besluttet paa — siger Keynes — at for Fremtiden skal Pundets ydre Værdi tilpasses den indre Værdi, vor hjemlige økonomiske Politik giver det; vi ønsker at hindre Inflation i Indlandet og vil ikke lade os paatvinge en Deflation udefra.

Men paa visse Punkter er Synspunkterne naturligvis andre nu end efter forrige Krig. Fra russisk Side er det sagt, at man gerne ser Guldet bevaret — i de andre Lande, saaledes at Eksportmarkedet for Guld ikke spoleres. I England vilde mange sikkert kunne slutte sig til denne Udtalelse. Naar man i Dag drøfter Guldets fremtidige monetære Stilling, er det jo — som Cassel træffende har bemærket — for Guldets Skyld og ikke for Pengevæsenets. Naar man i Tyverne stræbte tilbage til Guldet, var det vel, fordi man haabede at genskabe selve Guldautomatismen; den ønsker næppe mange i England at genindføre nu, selv om det var muligt; den Plads, som ogsaa Bretton Woods-Planen indrømmer Guldet, er væsentlig dikteret af Ønsker om i engelsk-amerikansk-russisk Interesse at opretholde selve Guldets Værdi. Fra at være et Led i Pengepolitikken er Guldværdiens Opretholdelse blevet et Maal i sig selv.

Men dernæst har Tanken om at føre en selvstændig national Pengepolitik til Sikring af fuld Beskæftigelse, Undgaaelse af Konjunktursvingninger eller hvilke Maal man nu maatte sætte sig, vundet saa stærkt Indpas i mange Lande, at det turde være tvivlsomt, om den øvrige Verden i Dag vil finde sig i den passive Rolle i Forhold til England og U. S. A.,

som Lord Keynes tilkendte den i 1923. Dette fremgaar tydeligt af officielle svenske Udtalelser om den fremtidige Valutapolitik, og lignende Ønsker om valutapolitisk Handlefrihed vil sikkert gøre sig gældende i mange andre Lande.

Noget andet er, i hvilken Udstrækning de mindre Lande faktisk faar Lov til selv at bestemme deres Valutakurser. Selv om det ikke lykkes at faa etableret et internationalt Valutasystem, kan der paa mange Maader fra Stormagternes Side lægges Pres paa de mindre Lande for at faa dem til at afholde sig fra at gøre Brug af Valutakursændringer.

Vi har — sluttede Keynes sine Betragtninger i 1923 — naaet et Stadium, hvor en dirigeret Valuta — a »managed currency« — er uundgaaelig, men vi har ikke endnu naaet det Punkt, hvor vi kan betro en enkelt Autoritet at styre Valutaen. Det bedste, vi derfor kan gøre, er at oprette to dirigerede Valutaer og styre dem i saa intimt Samarbejde som muligt.

Den nærmeste Fremtid maa vise, om vi nu godt 20 Aar efter, er naaet til det af Lord Keynes nævnte Punkt, hvor en Verdensvaluta kan realiseres.

UNDERVISNINGSAARET 1944-45

Undervisningen, som begyndte den 1. September, var saavel i Efteraarsemestret som i Foraarssemestret stærkt præget af den Uro og Ængstelse, som gjorde sig gældende hos de Studerende efter den tyske Aktion mod det danske Politi den 19. September 1944.

Paa det erhvervsøkonomiske Grundstudium om Dagen, hvor Frygten for Studenterrazziaer af gode Grunde var særlig stor, gennemførtes en Del af Undervisningen paa forskellige Steder rundt omkring i Byen; 3. Aargang (Eksamensholdet) fik kun Undervisning i September Maaned og læste derefter paa egen Haand.

Ogsaa for Aftenstudiernes Vedkommende var Uroen blandt de Studerende stor; mange læste paa egen Haand, og Dele af Undervisningen var henlagt til Lokaler ude i Byen. Da Befrielsen kom den 5. Maj, blev Eksaminerne, som var i fuld Gang, suspenderet i 14 Dage, og der blev med Handelsministeriets Tilladelse givet de Studerende, der havde deltaget i Frihedskampen, Adgang til at indstille sig til en ekstraordinær Eksamen i September/Oktober 1945, saafremt de ikke ønskede at gaa videre med den Eksamen, de var begyndt paa.

Paa den første Undervisningsdag efter Befrielsen, Fredag den 11. Maj, gav Direktøren ved en Højtidelighed i Festsalen en Fremstilling af de Vanskeligheder, som Højskolen havde haft i de forløbne 5 Aar, og af den Indsats i Frihedskampen, som Studerende og Lærere havde gjort.

Der er i Januar/Februar 1945 for første Gang afholdt Eksamen paa H.A.-Studiet om Dagen efter den nye 5 Semesters Ordning. Til det nye H.A.-Studium om Aftenen meldte der sig i September 1944 et saa betydeligt Antal Studerende (ca. 80), at disse maatte deles i to Hold.

Det i April 1944 paabegyndte Dagkursus i Revisionsteknik og Regnskabskyndighed til 1. Del af Revisoreksamen for Revisorassistenter fra Provinsen afsluttedes i Oktober.

Til den nyindførte Undervisning i Russisk meldte der sig i September 20 Deltagere, til Italiensk meldte der sig 5.

Der blev den 15. Juni 1945 i Handelshøjskolens Forhal afsløret en Buste af den tidligere Formand for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst. Busten, hvis Udførelse Foreningen

havde overdraget Billedhugger Jan Buhl, skal staa som et Tegn paa den Taknemmelighed, man føler over for den Mand, hvis Initiativ og Energi det i første Række skyldes, at Handelshøjskolen har faaet sit eget Hus.

Studieafgifter.

Fra Efteraarsemestret 1944 blev Betalingen pr. Semester for Dagstudierne forhøjet fra Kr. 165 til Kr. 210, for Specialstudierne (Diplomstudierne) fra Kr. 80 til Kr. 90 og under Forberedelsen til Translatøreksamen fra Kr. 80 til Kr. 120. Studieafgiften for Deltagere blev forhøjet i Overensstemmelse hermed. Eksamensgebyret paa Dagstudierne blev forhøjet fra Kr. 25 til Kr. 40. Endvidere blev der indført et Indmeldelsesgebyr paa Kr. 10 for Studerende, der indmelder sig efter Indmeldelsestidens Slutning.

Lærere og Administration.

Med Undervisningsaarets Afslutning fratraadte Lektor S. P. Kolind (Forretningspraksis), Kontorchef Knud Larsen (Brandforsikring) og Assurandør Paul Heurlin (Genforsikring) deres Stillinger ved Handelshøjskolen.

Den 1. Juli 1945 blev Revisor Axel Madsen H.D. ansat som Undervisningsassistent paa Regnskabslaboratoriet.

Fra 1. August 1945 ansattes cand. polit. Per Boesen som Bibliotekar ved Handelshøjskolens Bibliotek.

Fra 1. August 1945 er Lektor, Dr. phil. Poul Høybye udnævnt til Docent i Fransk og Italiensk. Fra samme Dato blev Translatør P. Prom udnævnt til Lektor i merkantilt Engelsk.

Ved Handelshøjskolen har i det forløbne Aar virket følgende nye Lærere:

Landsretssagfører Knud Fich i Erhvervsret.

cand. mag. Niels Haislund i Engelsk.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. N. B. Hansen i Erhvervsret.

Statsaut. Revisor Poul Hansen H.D. i Regnskabsvæsen og Revision.

Sekretær J. Ingvarsen H.A. & H.D. i Salgsorganisation og Reklame.

Kontorchef Aage Jensen i Regnskabsvæsen.

Translatør K. Kristiansen i Tysk.

Statsaut. Revisor Willy Madsen H.D. i Regnskabsvæsen.

Translatør Paul Monrad H.A. i Engelsk.

Translatør, mag. art. Gudrun Sterner Petersen i Russisk.

Translatør Halvor Søeborg i Spansk.

I 1944/45 virkede ved Handelshøjskolen 1 Direktør, 1 Inspektør, 2 Pro-

fessorer, 4 Docenter, 28 Lektorer, 87 Lærere og 1 Bibliotekar samt Kontor-, Institut- og Bibliotekspersonale og 2 Skolebetjente.

Undervisningsraadet.

Undervisningsraadet har i Aarets Løb afholdt 5 Møder til Afgørelse af almindelige løbende Sager.

Censorer.

Der er i Aarets Løb godkendt følgende Censorer:

Bankvæsen:

Underdirektør, cand. jur. R. Kæstel.

Forretningsorganisation:

Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade.

Salgsorganisation og Reklame:

Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen.

Varehandel:

Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade.

Erhvervsret:

Landsretspræsident Kaj Mundt.

Studerende.

Handelshøjskolen besøgte i 1944/45 af ialt 2501 Studerende og Deltagere mod 2475 i 1943/44, der fordeler sig som følger:

Dagstudierne	225	mod	215
Specialstudier og Grundstudiet om Aftenen	1650	»	1698
Sprogstudier	626	»	562
	Ialt 2501		2475

I Efteraarssemestret 2439 mod 2402 sidste Aar.

I Foraarssemestret 1962 » 2040 » »

Antallet af Studerende og Deltagere under de forskellige Studier var som følger:

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, Dagstudiet

Studerende.

Efteraarssemestret	113
Foraarssemestret	65

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, Aftenstudiet

Studerende.

Efteraarsssemestret	78
Foraarsssemestret	63

Deltagere.

Efteraarsssemestret	20
Foraarsssemestret	0

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Fra Efteraarsssemestret 1944 er Forberedelsen til 1. Del af Diplomprøven fælles for alle Studerende. Nedenstaaende Tal for 1. Del af Diplomprøven omfatter derfor kun een Aargang (efter ny Læseplan), medens Tallene for de enkelte Diplomstudier omfatter 3 Aargange (efter gammel Læseplan).

1. Del af Diplomprøven:

Studerende.

Efteraarsssemestret	310
Foraarsssemestret	223

Deltagere.

Efteraarsssemestret	20
Foraarsssemestret	2

Bankvæsen:

Studerende.

Efteraarsssemestret	39
Foraarsssemestret	35

Deltagere.

Efteraarsssemestret	2
Foraarsssemestret	0

Forretningsorganisation:

Studerende.

Efteraarsssemestret	234
Foraarsssemestret	210

Deltagere.

Efteraarsssemestret	6
Foraarsssemestret	1

Forsikring:

Studerende.

Efteraarsssemestret	56
Foraarsssemestret	51

Deltagere.

Efteraarsssemestret	5
Foraarsssemestret	4

Regnskabsvæsen:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	452
Føraarssemestret	419
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	31
Føraarssemestret	12

Revision:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	94
Føraarssemestret	66
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	2
Føraarssemestret	1

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	119
Føraarssemestret	128
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	58
Føraarssemestret	40

Varehandel:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	56
Føraarssemestret	54
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	6
Føraarssemestret	5

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Studerende.	
Efteraarsssemestret	8
Føraarssemestret	4

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsssemestret	111
Føraarssemestret	90

DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsssemestret	432
Føraarssemestret	332

FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN

Studerende.

Efteraarsemestret	100
Foraarssemestret	89

FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN

Studerende.

Efteraarsemestret	59
Foraarssemestret	37

ITALIENSK

Studerende.

Efteraarsemestret	4
Foraarssemestret	2

RUSSISK

Studerende.

Efteraarsemestret	19
Foraarssemestret	16

UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE

Deltagere.

Efteraarsemestret	25
Foraarssemestret	8

Studiebesøg og Studierejser.

Paa Grund af Forholdene har de sædvanlige Studiebesøg og Studierejser maattet opgives i det forløbne Aar.

Gæsteforelæsnings.

Miss Evelyn Heepe har den 15. September reciteret engelsk Prosa og Poesi, og Mlle France Gleizal har den 2. December holdt en Forelæsning om: *La femme dans la poesie française*.

Cand. jur. Knud Strandgaard har den 26. Januar holdt en Forelæsning om »De internationale Konossementslove, en nordisk Tankes Realisation«.

Dr. phil. Wolmer Clemmensen har i April holdt Forelæsninger over erhvervsetiske Problemer.

Der har endvidere været Lejlighed for de Studerende til at overvære de Forelæsninger og Foredrag, som de erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad og de øvrige til Handelshøjskolen knyttede Foreninger har afholdt i Aarets Løb.

Lokaler.

Handelshøjskolen har ligesom sidste Aar stillet et Antal Lokaler til Raadighed for en Del af Købmandsskolens Undervisning.

Som sædvanlig stillede Handelshøjskolen Lokaler til Raadighed for

Handelsministeriet til Afholdelse af Den teoretiske og praktiske Del af Revisoreksamen i September/Oktober/November og Ejendomsmæglereksamen i Oktober/November.

Desuden stilledes Lokaler til Raadighed for Stenografisk Selskabs Stenografilærereksamen i Juni samt Tegnerforbundets Eksamen for Tegnere i Maj/Juni og for Handelsministeriets Feriekursus for Handelsskolelærere i Juli/August.

Handelshøjskolen har endvidere i det forløbne Aar overladt Landsretssagfører E. Harremoës nogle Lokaler til Afholdelse af et Kursus til Ejendomsmæglereksamen.

Udgivervirksomheden.

Følgende Skrifter er udgivet i Aarets Løb:

Skriftrække A

- 4, I Max Kjær Hansen: Organisation. 240 S. 1944.
- 4, II Ejler Alkjær: Erhvervslivets Beliggenhedsproblemer. 104 S. 1945.
- 4, III Max Kjær Hansen: Afsætningsøkonomi. 144 S. 1945.

Skriftrække C

2. Palle Hansen: Industriens interne Regnskabsvæsen. 304 S. 1945.
3. Poul Norsman: Kalkulation og Regnskab under skiftende Priser. 72 S. 1945.
4. Svend Jensen: Formel Regnskabsanalyse. 170 S. 1945.

Skriftrække D

4. O. Loff: Den danske Kornhandels Organisation. 204 S. 1945.

Skriftrække F

3. Poul B. Christensen: Erhvervslivet og Offentligheden. Det amerikanske Public Relations Arbejde. 150 S. 1945.

Forsikringsskrifter

5. Ole Skaarup: Regnskabsaflæggelse i danske Skadesforsikringsselskaber. 236 S. 1944.

Biblioteket.

Læsesalen og Haandbiblioteket har været tilgængelige daglig Kl. 10—21 (Lørdag 10—18), og Udlaanet Kl. 10—14 og 18,30—21 (Lørdag 10—14). Biblioteket har i Juli været aabent 10—12.

Biblioteket tæller ca. 19600 Bd. Foruden Lærerne og Institutionernes Personale har Biblioteket haft 709 Laanere, der fordeler sig saaledes:

Grundstudiet 91, Specialstudierne 394 (1. Del uden Valg af Speciale 12, Bankvæsen 15, Forretningsorganisation 89, Forsikring 4, Regnskabsvæsen 135, Revision 10, Salgsorganisation og Reklame 89, Varehandel 40), Kandidateksamen 6, Sprogstudier 40, udenforstaaende 178 (heraf 31 Biblioteker). Antallet af Udlaan har været 3627, der fordeler sig saaledes: Lærere og Institutioner 450, Studerende 2532, udenforstaaende 645 (deraf til Provinsen 138). Til Brug paa Læsesalen er der fra Magasinerne fremtaget 9964 Bd., hvortil kommer Benyttelsen af de Bøger og Tidsskrifter, som er anbragt paa Læsesalen. Biblioteket har desuden nu og da formidlet Laan fra Biblioteker uden for København og i Udlandet og skaffet Fotokopier af Tidsskriftafhandlinger.

Bibliotekets Annum er 8000 Kr. Dertil kommer en Bevilling paa 1000 Kr. til særlige Anskaffelser. Dansk Reklameforening har ydet sit aarlige Tilskud paa 400 Kr. til Anskaffelse af Salgs- og Reklamelitteratur.

Bibliotekets Tilvækst har været offentliggjort i Statsbibliotekernes Accessionskatalog, og Dele deraf i Nationaløkonomisk Tidsskrifts Litteraturfortegnelse. Desuden er der udsendt Katalogsedler over Accessionen til en Række inden- og udenlandske Biblioteker og Institutioner.

Bibliotekaren har i Efteraarsemestret for 1. Aars Studerende under Grundstudiet holdt 6 Forelæsninger om Litteraturbenyttelse.

Udvalget for Reklamebiblioteket afholdt sit aarlige Møde den 19. Juni. Denne Afdeling af Biblioteket tæller 702 Bd., deraf 345 Bd. Tidsskriftlitteratur.

Antallet af løbende Tidsskrifter er 113. Deraf modtages følgende gratis fra Udgiveeren, de med * i Udveksling med Handelsvidenskabeligt Tidsskrift:

* Affærsøkonomi.	Dansk Forsikringstidende.
* Affærsøkonomisk revy.	Dansk Handels- og Kontormedhjælper-
Andelsbladet.	tidende.
Arbejdsøkonomi.	Dansk Smør- og Margarinehandler-
Assurandøren.	tidende.
Bankstanden.	Den danske Handelsskole.
Bankstatistik (Den finske Bankinspektion).	Det danske Marked.
* Bedriftsøkonomen.	Detail-Fiskehandler-Bladet.
Brandfare og Brandvæsen.	Økonomisk revy.
Brandskydd.	Økonomen.
Danmarks Handels- og Søfartstidende.	* Økonomisk tidsskrift.
Danmarks Handels-Tidende.	Fiskeeksportør-Bladet.
Dansk Arbejde.	Forsikringsklubben.
Dansk Boghandlertidende.	Gjallarhornet.
Dansk Emballagetidende.	De grafiske Fag.
Dansk Fiskeritidende.	Haandværkets Magasin.

- Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.
 Index (Svenska handelsbanken).
 * Industria.
 * Industriforbundets meddelanden.
 Ingeniør- og Bygningsvæsen.
 Kommerciella meddelanden.
 Kooperatören.
 Kvartalsskrift (Haandværkerbanken).
 Kvartalsskrift (Skandinaviska banken).
 * Landbrugsraadets Meddelelser.
 Mandens Blad.
 Meddelelser fra det landøkonomiske
 Driftsbureau.
 Nationalekonomiska föreningens
 förhandlingar.
 * Nationaløkonomisk Tidsskrift.
 Nordisk Forsikringstidsskrift.
 Nordisk speditör förbunds tidsskrift.
 * Norges grossisttidende.
 Norsk geografisk tidsskrift.
 * Norsk reklame.
 Publikationer. Fagskrift for Revisions-
 studerende.
- Revision og Regnskabsvæsen.
 Revisorbladet.
 Samvirke.
 Scandinavian shipping gazette.
 Skandinavisk aktuarietidsskrift.
 Sparekassetidende.
 * Staden Københavns statistiske Kontors
 Publikationer.
 * Statistisk Departements Publikationer.
 * Statsøkonomisk tidsskrift.
 Svensk handel.
 * Svensk utrikeshandel.
 * Svenska bankföreningens skrifter.
 * Tidsskrift for handelsuddannelse.
 Tidsskrift for Industri.
 Tidsskriftet Niels Brock.
 * Udenrigsministeriets Tidsskrift.
 Urtekræmmerforeningens Medlemsblad.
 Vinduet.
 Vort Virke.
 * Økonomi og Politik.
 Översikt utvisande Riksbankens till-
 gånger och skulder.

Desuden har Biblioteket modtaget Gaver fra:

- Aarhus Universitet.
 Affärsekonomiska forskningsinstitutet,
 Stockholm.
 Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.
 Assurandør-Societetets Komité.
 Baagøe & Riber, Svendborg.
 Bankernas statistiska byrå, Stockholm.
 Banktilsynet.
 A/S De danske Spritfabrikker.
 Esselte reklam, Stockholm.
 A/S Ferrosan.
 A/S Ford Motor Co.
 Foren. af danske Landbrugskonsulenter.
 Foren. af Revisorassistenter i Danmark.
 Frederiksborg Amts Spare- og Laane-
 kasse, Hillerød.
 Fællesforeningen for Danmarks Brugs-
 foreninger.
 Generaldirektoratet for Postvæsenet.
- Sekretær Palle Gotfredsen.
 Grosserer-Societetets Komité.
 Haandværkertraadet
 Havreholm Papirfabriks Udsalg.
 A/S Jacob Holms Fabriker.
 Industriforeningen.
 Statsaut. Revisor, cand. merc. H. Hjerno
 Jeppesen.
 Det kgl. Bibliotek.
 Kongeriet Danmarks Handelskalender.
 Kontoret for Mejeristatistik.
 Kraks Legat.
 Landbrugsraadets.
 Direktør Chr. H. Olesen.
 A/S I. Chr. Petersens Papirhandel.
 Sparekasseinspektoratet.
 Statens Ligningsdirektorat.
 Sveriges allmänna exportförening, Stock-
 holm.

Foruden med de under Tidsskrifterne nævnte Bytteforbindelser ud-
 veksler Biblioteket Skrifter med 23 Institutioner.

Bankinstituttet.

Paa Grund af de ugunstige Forhold, bl. a. Institutlederens ufrivillige Ophold i Sverige, har Arbejdet heller ikke i det forløbne Aar kunnet foregaa paa normal Vis. Man har dog fortsat Udredningen vedrørende den systematiske Kreditanalyse og, saa vidt det har været muligt, søgt Oplysninger om udenlandske Bankforhold med særligt Henblik paa Instituttets Assistent, S. O. Sørensens Studierejse til Svejts. Endvidere har man foretaget en Undersøgelse af Konkurrenceforholdene mellem de forskellige Realkreditgivere, idet man har udregnet den effektive Rente af Laan i de respektive Hypotekinstitutter.

Instituttets Samling af Regnskaber er blevet forøget med de af Banker og Sparekasser samt Kredit- og Hypotekforeninger i Aarets Løb afsluttede Regnskaber.

Fra Udlandet har det, som i tidligere Aar under Besættelsen, kun i meget begrænset Omfang været muligt at fremskaffe Bankregnskaber og andre periodiske Publikationer; dog har Instituttet modtaget en Del Materiale fra svenske, finske og svejtsiske Banker.

Opgavesamlingen er blevet forøget med de i Aarets Løb udarbejdede 22 Opgaver og omfatter herefter 385 Arbejder.

Trods de ugunstige Forhold for Studierne ved Handelshøjskolen har Instituttet været flittigt besøgt af Bankstuderende og tidligere Diplomtagere, ligesom en Del Provinsbankfolk og andre interesserede har indhentet Oplysninger om faglige Spørgsmaal og Litteratur m. m.

Instituttet ledes af Docent, Dr. Z. D. Lando med S. O. Sørensen H.D. som fast Assistent, medens K. J. Persson H.D. og S. A. Nonnegaard-Pedersen H.D. har stillet sig til Disposition ved Behandling af aktuelle Spørgsmaal.

Eksportinstituttet.

Instituttet har fortsat sit Arbejde efter de hidtidige Linier, saa godt som det under den sidste Krigsfase var muligt. Det har været de Studerende behjælpeligt med Raad og Vejledning med Hensyn til Udarbejdelse af Opgaver og Litteraturlæsning, og under de vanskeligste ydre Forhold arbejdede de Studerende specielt med Undersøgelser angaaende Efterkrigstidens internationale Handel.

Instituttets Indsats for at skabe Undervisningsstof inden for Omraadet Udenrigshandelens Organisation og Teknik fortsattes med Udsendelsen af Kompendierne: »Landbrugets Eksportproblemer« og »Vigtige Varer II«, udarbejdede af Dr. Erik Lyng. Hermed er i alt udsendt 9 Kompendier paa sammenlagt ca. 750 S.

I Serien Eksportinstituttets Skrifter udsendtes Nr. 4: »Den danske Kornhandels Organisation«, en Omarbejdelse af Lektor Ottomar Loffs Afhandling ved Handelsvidenskabelig Kandidateksamen.

Af Publikationer udarbejdede inden for Instituttets Arbejdsfelt af de til dette knyttede Lærere kan nævnes en Artikel til Handelsvidenskabeligt Tidsskrift »Markedsreguleringer og Krigsøkonomi« samt Artiklen »Varehandel« i Hages Haandbog for Handel og Industri, begge af Dr. Erik Lynge.

Dr. Z. D. Lando, der fra Oktober 1943 opholdt sig i Göteborg og der ledede Handelshøjskolens Undervisning i Udenrigshandel, saavel for danske Landflygtige som for svenske Studenter, overtog efter Befrielsen igen Ledelsen af Institutet.

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut.

Ligesom de foregaaende Aar blev der i 1944 udarbejdet en Driftssammenligning for Dansk Provins Kolonial Grossist Forening. Undersøgelsen er udsendt som ny Udgave af

Julius Hirsch: »Den skandinaviske Kolonialengroshandel«
og er udarbejdet af cand. merc. Fru Gudrun Thrane.

Paa Grund af det store Antal Studerende under Specialstudiet Forretningsorganisation har der paa Institutet været udført et stort Arbejde med praktisk Tilrettelæggelse af Studiekredse.

Arbejdet paa Institutet er foregaaet under Ledelse af Lektor, cand. polit. Viggo H. Villadsen.

Regnskabslaboratoriet.

Regnskabslaboratoriet har i Aarets Løb fortsat sit Arbejde inden for de Omraader, der er tilknyttet Fagene Regnskabsvæsen og Revision.

Der er i Aarets Løb udsendt følgende Publikationer i Serien Regnskabslaboratoriets Skrifter:

Palle Hansen: »Industriens interne Regnskabsvæsen«. 303 Sider.

Poul Norsman: »Kalkulation og Regnskab under skiftende Priser«. 72 Sider.

Svend Jensen: »Formel Regnskabsanalyse«. 170 Sider.

Endvidere er der som et Led i Tilvejebringelsen af Studiemateriale for Revisorer udarbejdet følgende Skrifter:

Poul Hansen: »Landbrugets Regnskabsvæsen«. 37 Sider (duplikeret).

Poul Hansen: »Om Kreditværdighedsundersøgelser«. 20 Sider (Offentliggjort i Tidsskriftet »Revision og Regnskabsvæsen«, Nr. 12. 1944).

Poul Hansen: »Betragtninger over Begrebet Regnskabstilsøring«, 20 Sider (Offentliggjort i »Handelsvidenskabeligt Tidsskrift«, Nr. 45—46, 1944, samt i »Revision og Regnskabsvæsen«, Nr. 11, 1944).

Endvidere er der udarbejdet forskellige Bilag.

I Aarets Løb er der af en af de til Undervisningen i Revision knyttede Lærere, statsaut. Revisor E. Sivertsen H.D. udarbejdet en Artikel med Titlen: »Nogle Bemærkninger om statsanerkendte Sygekassers Regnskabsvæsen og Revision«. Artiklen er offentliggjort i »Handelsvidenskabeligt Tidsskrift«, Hefte 45—46, 1944.

Paa Foranledning af Smør- og Margarinehandlerforeningen i København har Regnskabslaboratoriet paataget sig den Opgave at udarbejde Forslag til ensartet Bogføring og Regnskabsaflæggelse for Storkøbenhavns Detailmælkehandlere. Et foreløbigt Forslag er udarbejdet og tilstillet Foreningen til Overvejelse.

Regnskabslaboratoriets Abonnementsafdeling, der har til Opgave at distribuere det paa Laboratoriet udkomne Studiemateriale vedrørende Faget Revision, har fortsat sin Virksomhed og tæller nu 108 Abonnenter.

Da Regnskabslaboratoriets Samling af offentliggjorte Regnskaber igennem de senere Aar har været stadig voksende, var en Omorganisering af Forretningsgangen med Hensyn til Indkaldelse, Katalogisering og Arkivering af disse Regnskaber tiltrængt. Dette Arbejde i Forbindelse med en Gennemgang og Supplering af Regnskabsarkivet ved Indkaldelse af manglende Regnskaber udføres med Assistance af stud. merc. Arne Johansen. Udgifterne afholdes af et Beløb, der er stillet til Laboratoriets Raadighed af Tuborgfonden. Samlingen omfatter nu 5618 Regnskaber fra ialt 699 Virksomheder, der fordeles paa følgende Virksomhedsgrene:

158 Handels- og Industriselskaber	med 1779 Regnskaber	
47 Dampskibsselskaber	» 463	»
178 Banker og Sparekasser	» 1683	»
45 Forsikringsselskaber	» 434	»
27 Kredit- og Hypotekforeninger	» 331	»
76 Udenlandske Industri- og Handelsselskaber ..	» 261	»
157 Udenlandske Banker.....	» 628	»
8 Andelsselskaber	» 36	»
3 Velgørenhedsinstitutioner	» 3	»

Tidsskriftindexet for Artikler om Regnskabsvæsen og Revision er i det forløbne Aar fortsat ført à jour. Indexet omfatter nu Registreringen af ca. 3100 Artikler fra inden- og udenlandske Tidsskrifter.

Laboratoriets Opgavesamling er forøget med Opgaver givet ved

Diplomprøven, Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, Prøven for statsautoriserede Revisorer m. fl.

Af de af Centralanstalten for Revision til Raadighed stillede Midler er der i Aarets Løb som Opmuntring for særligt gode Opgavebesvarelser i Studiekredsene tildelt Revisor Axel Madsen H.D. og Revisor Jørgen Larsen H.D. hver et Beløb.

Fra 1. Juli 1945 er Revisor Axel Madsen H.D. ansat som Assistent ved Regnskabslaboratoriet.

I det forløbne Aar har Regnskabslaboratoriet været ledet af Docent, statsaut. Revisor Palle Hansen H.D. Som Medarbejdere har virket statsaut. Revisor Poul Hansen, Lektor, cand. merc. Svend Jensen og Lektor, cand. merc. Ottomar Loff.

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame.

Instituttets Virksomhed har i betydeligt Omfang været præget af saavel Kontakten med Erhvervslivets Fredsomstilling som af Instituttets interne Forberedelser med Henblik paa normale Vilkaar. Baade Instituttets Leder, Professor, Dr. Max Kjær Hansen og Lektor, cand. merc. Ejler Alkjær har i Foredrag i Erhvervsforeninger o. l. i København og i Provinserne belyst Erhvervslivets Problemer paa Tærskelen mellem Krigs- og Fredstid. Med Hensyn til Instituttets Samlinger, Kartoteker o.s.v. er gennemført en Supplering, saaledes at der disponeres over en Repræsentation for Krigstidens i mange Henseender egenartede Reklame- og Salgsmateriale. Af pladsmæssige Grunde har det samtidig været nødvendigt at udskifte en Del af det indsamlede og systematiserede Førkrigsmateriale, som ikke længere skønnes at være aktuelt. Det har ogsaa været magtpaaliggende at gøre Plads til det Materiale, som ventes at ville fremkomme fra Lande, med hvilke Postforbindelsen under Krigen har været afbrudt. Der er i Krigsaarene regelmæssigt indgaaet forskelligt fra Sverige, men for flere andre Landes Vedkommende ventes betydelige Sendinger, især fra U.S.A.

Fredsforberedelserne har ogsaa præget Instituttets Kontakt med Erhvervskontorerne Landet over. Ved Erhvervskontorledernes Aarsmøde har Lektor Alkjær saaledes holdt Foredrag om »Erhvervsraadene og Fremtidens Arbejde«. I Tidsskriftet »Det danske Marked« har været offentliggjort den første samlede Oversigt over samtlige danske Erhvervsraad, deres Ledelse, Finansieringsgrundlag, Budgetter, o.s.v. Listen har som Særtryk været tilsendt alle de Myndigheder, Institutioner, Organisationer o.s.v., med hvilke Erhvervsraadene Landet over samarbejder. I det nævnte Tidsskrift har iøvrigt været publiceret forskellige Undersøgelser udført i

Tilknytning til Instituttets Virksomhed, saasom en Registrering og Fortolkning af Krigstidens Restriktioner med Hensyn til Reklamering. Det er Hensigten løbende at holde Erhvervslivet orienteret om disse Restriktioners Afvikling. I Tidsskriftet er Instituttets Index for Annoncemængden blevet fortsat. Der er indført en ny Gruppering af Hovedbrancherne, og der er foruden det regelmæssige Kvartals-Index gennemført en Række Specialundersøgelser, saasom vedrørende Sæsonsvingninger i Annoncemængden, Pengeinstitutternes Reklamering gennem Aarene og Reklameringen for Erstatningsvarer. Index-Oversigternes Hovedresultater offentliggøres ofte i forskellige nordiske Salgs- og Reklameskrifter, og efter Befrielsen fik Instituttet Besøg af en Repræsentant for Tidsskriftet »Norsk Reklame« i Oslo, Fru Martin, som ønskede paa Stedet at sætte sig ind i Indexberegningens Materiale og Teknik med Henblik paa at gennemføre lignende regelmæssige Undersøgelser over norske Annonceforhold.

I Instituttets Skriftrække er udsendt et nyt Bind, Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen: »Erhvervslivet og Offentligheden«, hvori er givet en Oversigt over det amerikanske public relation-Arbejde med særligt Henblik paa Mulighederne for at overføre dettes Principper og Teknik til danske Forhold. Lektor Ejler Alkjær har fortsat sine Undersøgelser over Erhvervsforhold og Købevaner i By og paa Land og vil i Løbet af Efteraaret kunne publicere en Bog herom i Instituttets Skriftrække.

Instituttet har som tidligere Aar haft Besøg af forskellige Foreninger af erhvervsmæssig Art, og trods Trafikvanskelighederne har nogle af de Hold, som i Provinsen gennemgaar Studiekredse i Markedsøkonomi, aflagt Besøg paa Instituttet og faaet dettes Samlinger forevist. Til Brug for disse Kursus har Instituttet haft tre Vandre-Kasser med forskelligt inden- og udenlandsk Materiale i Cirkulation blandt Kursuslederne, som især er H.A.'ere og H.D.'ere i Salgsorganisation og Reklame. Instituttets Samlinger og Oplysningstjeneste er som hidtil blevet benyttet af Handelshøjskolens Studerende med Henblik paa Udarbejdelse af Studiekredsopgaver etc. Fra det praktiske Erhvervsliv kommer der talrige Forespørgsler af forskellig Art, som Instituttet besvarer straks eller efter nærmere Undersøgelse. Særlig fra Provinsvirksomheder, som ikke har den samme Adgang til at faa Oplysninger af Erhvervsorganisationer som de i København beliggende Bedrifter, fremkommer der talrige Forespørgsler.

Sproglaboratoriet.

Fra den 1. Oktober 1944 ansattes en fast Assistent, og fra samme Dato blev Sproglaboratoriet offentlig tilgængeligt paa nærmere fastsatte Tider,

saaledes at baade de Dag- og Aftenstuderende fik Lejlighed til at benytte Laboratoriets Samlinger.

Den 16. Januar 1945 holdt Lektor, Dr. phil. Poul Høybye et Foredrag for de Studerende under Den tresproglige Korrespondentprøve om Sproglaboratoriet.

Engelsk.

Kartotekssamlingerne Dansk-Engelsk, Engelsk-Dansk, Engelsk Synonymik og Engelsk Grammatik er blevet forøget, og der er blevet udarbejdet en systematisk Oversigt over Materialet i Grammatiksamlingen, der er blevet duplikeret og uddelt til Handelshøjskolens Engelsklærere samt til de Studerende i Translatørklasserne.

Fransk.

Den Dansk-Franske og den Fransk-Danske Samling er blevet forøget. Især kan nævnes, at den meget omfattende Samling af merkantile Udtryk, som Translatør Børge Schack har stillet til Laboratoriets Disposition, nu næsten er fuldstændig afskrevet. Desuden er der oprettet Samlinger af Sedler med Eksempler paa Synonymik og Grammatik.

Tysk.

Den Dansk-Tyske og den Tysk-Danske Samling er blevet forøget. Der er ved Indsamlingen særlig lagt Vægt paa:

1. nye Ords Indtrængen og gamle Ords Betydningsforskydning under Paavirkning af de politiske og sociale Omskiftelser,
2. visse danske og tyske Ords Betydningsudvidelse, belyst ved Citater med tilsvarende Gengivelse paa det andet Sprog,
3. Terminologi paa forskellige Grænseomraader mellem almindeligt og specielt Sprog, særlig juridisk, merkantilt, samfundsmæssigt og økonomisk.

Hertil kommer en lille Samling af tyske Dokumenter (Love, tekniske og kommercielle Brochurer, Taler, Artikler o. l.).

Spansk.

Der er blevet oprettet en Dansk-Spansk og en Spansk-Dansk Samling. Begyndelsen blev gjort i Efteraaret 1944. Da Laboratorieassistenten imidlertid skulde dække 4 Sprog, gik Arbejdet ret langsomt, indtil Translatrice, Frøken G. Ringgaard i Begyndelsen af Marts d. A. overtog Arbejdet med Udfærdigelsen af Kartotekskortene i Spansk.

Det Materiale, hvormed Begyndelsen blev gjort, var Glosesamlinger,

som tidligere Elever ved Handelshøjskolen havde kompileret under deres Studier i Translatørklasserne, og som nu blev underkastet en kritisk Revision af Lektor, Translatør L. Aabye før Benyttelsen. — Flere tidligere Elever, nu Translatører i Spansk, har givet Tilsagn om Bidrag mod at faa Adgang til at benytte Kartoteket.

Indsamlingsarbejdet er ikke indskrænket til begrænsede Omraader af Sproget i Betragtning af det meget ufuldstændige Ordbogsmateriale, der endnu foreligger, men tager dog særligt Sigte paa det Stof, der formentlig ikke vil være at finde i Ordbøgerne, idiomatiske Vendinger og Udtryk, specielle kommercielle, nationaløkonomiske og juridiske Gloser, Neologismer etc.

Det hidtil kortlagte Materiale, der omfatter ca. 2000 Kort, bestaar dog hovedsageligt af Gloser hentet fra Gennemgangen af Tekster i Handelsret, borgerlig Ret, Forvaltningsret og Handelskorrespondancer og repræsenterer knap Halvdelen af det forhaandenværende Glosestof, som Laboratorieassistenten har haft til Bearbejdning 2 Timer ugentlig fra 1/3 til 15/6 og igen fra 1/9 d. A.

Italiensk.

Der er blevet oprettet en Dansk-Italiensk og en Italiensk-Dansk Samling samt en Samling af Sedler med Eksempler paa italiensk Grammatik. Der er især gjort et grundlæggende Arbejde med Hensyn til det merkan- tile Sprog.

Haandbogssamlingen

er blevet forøget med Gaver og Nyanskaffelser, og der er udarbejdet et Kartotek over Samlingen til Brug for Biblioteket.

Tietgen-Prisopgaven.

Paa C. F. Tietgens Fødselsdag den 19. Marts udsattes følgende Prisopgave:

Der ønskes en Redegørelse for Principperne for de interne Analyser, paa Grundlag af hvilke man kan foretage en rationel Normering af Stillinger inden for Erhvervslivet og bedømme Personalets Egnethed til disse Stillinger.

I Forbindelse med Redegørelsen ønskes en Vurdering af disse Princippers praktiske Betydning for danske Erhvervsvirksomheder.

Besvarelser skal indsendes til Handelshøjskolens Direktør inden 19. Marts 1946.

Handelshøjskolen modtog i Marts 1945 en Besvarelse mnrk. »10327« af den i 1944 udsatte Prisopgave:

»En Fremstilling og Vurdering af de almindeligt kendte Forslag til Kontoplaner for Handel og Industri som Grundlag for en Redegørelse for de væsentlige Træk, der maa antages at skulle indgaa i et eventuelt Forslag til en dansk Normalkontoplan for Handels- og Industrivirksomheder.«

Til Bedømmelse af Besvarelsen nedsattes et Udvalg bestaaende af Handelshøjskolens Direktør, Professor, Dr. phil. *Christen Møller* (Formand), Underdirektør *Bernhard Baaring H.A.*, statsaut. Revisor *J. P. Strobel*, Docent *Palle Hansen* og Professor, Dr. *Max Kjær Hansen*.

Udvalget afgav følgende Udtalelse:

Den indsendte Besvarelse er opbygget omkring en Hoveddisposition, hvis første Halvdel i det store og hele omfatter en Beskrivelse af en Række af de almindeligt kendte Forslag til Kontoplaner, medens den anden Halvdel indeholder Forfatterens Betragtninger over de væsentlige Træk, der maa antages at skulle indgaa i en dansk Normalkontoplan.

En Hovedindvending mod Besvarelsen bedømt i sin Helhed er Mangelen paa Systematik og en ofte for springende Form, der gør Arbejdet noget vanskeligt tilgængeligt. Hertil kommer, at der i Afhandlingens første Del er lagt for lidt Vægt paa en kritisk Vurdering af de foreliggende Forslag til Kontoplaner. Desuden gælder det, at Afhandlingens konstruktive Afsnit kunde være mere uddybet, og det havde været ønskeligt, om Forfatterens eget Forslag til en Normalkontoplan var fremtraadt paa en klarere og mere systematisk Maade.

Selvom der saaledes kan rettes Anker mod Arbejdet, viser Besvarelsen imidlertid, at Forfatteren er i Besiddelse af en saadan Viden om Emnet, og at der er nedlagt et saa stort Arbejde i Afhandlingen, at Udvalget har skønnet den værdig til en Belønning paa Kr. 500.

København, den 25. Juni 1945.

Bernh. Baaring   *Palle Hansen.*   *Max Kjær Hansen.*
Christen Møller.   *J. P. Strobel.*

Ved Navnesedlens Aabning viste Forfatteren sig at være Sekretær *Ejnar Panduro Christensen*.

Tilskud.

For Finansaaret 1944/45 modtog Handelshøjskolen et Statstilskud paa Kr. 146.800. Nicolaj H. Knutzons Legat har ydet et Tilskud paa Kr. 3.000 (modtaget gennem Grosserer-Societetets Komite). Papirhandler Adolf Levinson og Hustru's Legat har ydet et Tilskud paa Kr. 500.

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har af sine Legatmidler ydet et Tilskud paa Kr. 5.789 og dækket Handelshøjskolens Underskud i Aaret 1943/44 med Kr. 176.901,10.

Otto Mønstedts Fond har til Studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt Kr. 27.270,00 til følgende Studerende:

*Under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium,
Dagstudiet:*

Finn Antoft	Kr. 1380
Henning Boldsen	» 1200
Hans Thede Bossen	» 1200
Svend Erik Hansen	» 340
Gunnar Holm Nielsen	» 1200
Jåcup i Jåcupstovu	» 1200
Holger Jørgensen	» 1000
Joan Knox Scith	» 1200
Aage Michel Knudsen	» 1200
Karl Michelsen	» 1200
Aage Moth	» 500
Alf Herluf Nielsen	» 1200
Ernst Otto Nielsen	» 1200
Ditlev Saugmann Christensen	» 1400
Johannes Skøtt	» 1200
Palle Juul Ussing	» 1000
Paul Vandet	» 1200
Erik Vestbo	» 1200
Helge Viskum	» 1400
Birger Ærøe	» 1200

*Under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium,
Aftenstudiet:*

Flemming Hornung Petersen	Kr. 250

*Under Forberedelsen til Den tresproglige
Korrespondentprøve:*

Eva Hammer	Kr. 800
Anne M. Lehmeier	» 600
Vibeke Yrsa Petersen	» 900
Kirsten Sørensen	» 1100
Inger Ørbeck Jensen	» 1000

Reinhold W. Jorck og Hustrus Fond har til Studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt Kr. 4855 til følgende Studerende:

*Under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium,
Dagstudiet:*

Jens Holst Jensen	Kr. 260
Aage Knudsen	» 700
Aage Moth	» 700
Ernst Otto Nielsen	» 360
E. Nordentoft Nielsen	» 560
Birger Ærøe	» 700

*Under Forberedelsen til Den eensproglige
Korrespondentprøve:*

Arne Qvasinitzsky	Kr. 350
Else Riber	» 200

Under Forberedelsen til Translatøreksamen:

Bent Fabricius	Kr. 210
Christian Willumsen	» 210

Under Specialstudiet Bankvæsen:

Erik Jensen	Kr. 210

Under Specialstudiet Regnskabsvæsen:

Børge Sølund Jensen	Kr. 185

Under Forberedelsen til Revisoreksamen:

Kay Frederiksen	Kr. 210

Firmaets Evers & Co.'s Studiefond har bevilget Kr. 2700 til følgende Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Jørgen Caspersen	Kr. 600
Helge Bjørn	» 500
Ernst Otto Nielsen	» 500
Knud Ejvind Blindum	» 500
Erik Vestbo	» 600

Peter Petersen og Hustrus Legat blev tildelt Studerende under Specialstudiet Regnskabsvæsen: Mogens Lund og Erik Aage Wulff med hver Kr. 875.

Stipendieforeningen Studenternes Venner har tildelt Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, Ditlev Saugmann Christensen,

og Studerende under Den tresproglige Korrespondentprøve, Arne Vincentz, hver Kr. 300.

Kommunelæge V. Eilschou Holms Stipendium blev tildelt Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, Svend Erik Hansen, og Studerende under Den tresproglige Korrespondentprøve, Yrsa Petersen, med hver Kr. 250.

Emil P. Hertz og Hustrus Legat blev tildelt Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, Henning Boldsen, og Studerende under Den tresproglige Korrespondentprøve, Jørgen Fog Schousbo, med hver Kr. 250.

Studiefonden.

I det forløbne Aar er der blevet bevilget Laan af Fonden til to Studerende med ialt 1230 Kr.

Rusfesten.

Paa Grund af den almindelige Situation blev der i Aar ikke afholdt nogen Rusfest.

Aarsfesten.

Handelshøjskolens Aarsfest blev afholdt Torsdag den 20. Juni. Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Direktør Paul Tillge bød de indbudte Gæster velkommen og takkede for den Velvilje og Støtte, Handelshøjskolen har faaet fra Handelsministeriet, Tilsynsraadet og forskellige Institutioner og Fonds. Sekretær Einar Panduro Christensen fik overrakt en Check paa Kr. 500 for sin Besvarelse af Tietgen-Prisopgaven, og Direktør Tillge lykønskede sluttelig Aarets Dimittender. Efter Formandens Tale holdt Professor, Dr. polit. Carl Iversen en Forelæsning over »Fremtidens Valutasystem«, som er aftrykt foran i nærværende Aarsberetning. Direktør, Professor Christen Møller aflagde derefter Beretning om Handelshøjskolens Arbejde i det forløbne Aar og sluttede med en Tale til Dimittenderne.

Kandidatdagen.

Den 26. November 1944 blev der for første Gang med udmærket Tilslutning afholdt en Kandidatdag for tidligere Studerende. Ideen med Kandidatdagen, der vil blive en aarlig tilbagevendende Begivenhed, gaar ud paa at knytte de tidligere Studerende nærmere til Handelshøjskolen og

give dem Lejlighed til at mødes med gamle Studiekammerater og følge med i Skolens Arbejde og Planer. Paa Kandidatdagen blev der holdt Foredrag af Formanden for Grosserer-Societetets Komite, Grosserer Rudolph Schmidt, Professor, Dr. Max Kjær Hansen og Handelshøjskolens Direktør.

I Handelsvidenskabelig Studieklub har der i Aarets Løb været afholdt følgende Møder med Foredrag:

Professor, Dr. polit. Carl Iversen..... Pengerigelighedens Afvikling.
 Aktuar, mag. scient. Chr. Hansen ..... Om tekniske Reserver.
 Kontorchef i Landsskatteretten C. Helkett.. Aktuelle Skatteproblemer.

Handelsvidenskabelig Studieklubs Medlemstal androg ved Aarets Slutning 1131.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt 8. og 9. Aargang Nr. 45—50 incl.

Bankklubben.

Bankklubben har i Aar ikke afholdt selvstændige Møder, men kun tilsluttet sig Fællesraadets og Handelsvidenskabelig Studieklubs Arrangementer.

I Forsikringsklubben har der i Aarets Løb været holdt følgende Foredrag:

Højesteretssagfører Henrik Bache..... Indbrudstyveriforsikring.
 Fællesmøde med Forsikringsforeningen .... Forsikringsundervisningen.
 Indledning: Professor, Dr. phil. Christen
 Møller og Direktør Knud Christensen.
 Sekretær Erik Mengel ..... Arbejdsglæde.
 Landsretssagfører Gregers Koefoed ..... I hvilket Omfang kan Agenten forpligte Selskabet?
 Direktør Johannes Hansen ..... Koncentration af Forsikringsvæsenet.
 Servicechef P. H. Kjær-Hansen ..... Public relations.

Desuden er der gennemført følgende Forelæsningsrækker:

Prokurist Steen Svanberg H.D. .... Hvad kan man læse af et Forsikrings-
 selskabs Regnskab?
 Aktuar, Dr. polit. Poul Johansen ..... Befolkningsdødelighed og Livsforsikringsdødelighed.

Handelsvidenskabelig Reklameklub omfatter nu 115 H.D.ere i Salgsorganisation og Reklame samt 6 Lærere og Censorer ved Studiet. Formand for Klubben er Turistchef, Lektor Mogens Lichtenberg

H.D. I den forløbne Sæson har Klubben afholdt Møder med Foredrag om følgende Emner:

Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen	»Public Relation«
Salgschef Kunstmann og Produktionsleder Jens Henriksen	»Filmsreklame og Reklamefilms«
Reklamesekretær Jørgen Fensbo H.D.	»Skrift — Form og Brugsværdi under Paavirkning af Stil-Epoker«
Fuldmægtig H. Wohlsen	»Kobevanerne — ølmæssigt set«
Landsretssagfører Jan Kobbernagel	»Retsbeskyttelse for Goodwill«

Endvidere har Klubben som sædvanlig afholdt de traditionelle kammeratlige og selskabelige Sammenkomster.

H. A.-S a m m e n s l u t n i n g e n.

I Sæsonen 1944—45 blev der ikke afholdt Aftenmøder, men derimod blev der den 3. Torsdag i Vintermaanederne afholdt Frokostmøder i Restaurant »Grønningen«, hvor Medlemmerne mødtes Kl. 12. En Foredragsholder holdt et kort Foredrag paa $\frac{1}{2}$ Times Tid, og Møderne sluttede Kl. 13,30.

22. Februar 1945 afholdtes en Fest i Restaurant »Grønningen«. Forholdene havde medført, at det ikke var muligt at afholde Rusmodtagelse paa Handelshøjskolen, hvorfor denne Fest blev arrangeret under beskedne Former. Overlærer Jens Vibæk holdt Rustalen, og iøvrigt talte Direktør Paul Tillge og Direktør Bernh. Baaring.

3. Marts Kl. 12 blev der afholdt et specielt Frokostmøde, hvortil samtlige nye H.A.'ere var indbudt, og ved dette Møde holdt Direktør Bernh. Baaring H.A. en Tale, hvori han redegjorde for H.A.-Sammenslutningens Formaal etc.

Med jævne Mellemrum udsendtes Nyhedsbreve, hvorigennem Medlemmerne erfarede Nyheder fra Højskolen og fra Foreningens Virksomhed, ligesom det gennem disse Breve lykkedes at fremskaffe kvalificerede Ansøgere til Stillinger, der ønskedes besat med H.A.'ere.

Medlemstallet er ca. 210.

H a n d e l s k l u b b e n.

Kontorchef Poul Norsman H.D.	»Prissvingningers Indflydelse paa Virksomhedens Økonomi«
Konsul Knud Gylling	»Enkelte Sider af Handelsforholdene i Sydøsteuropa«
Direktør Eyvind R. Johansen H.D.	»Rationaliseringens Betydning for Industrien«

Fuldmægtig I. P. Mirner ..... »De danske Gesandtskabers og Konsulaters Erhvervsarbejde«

I dette Møde deltog som særlig indbudte Afdelingschef E. Wærum og Kontorchef Hergel, begge Udenrigsministeriet, samt Direktør Sv. Aa. Bruun (Carl Nordstrand A/S) og Direktør Aage Rasmussen (Købmandsskolen).

Regnskabschef Arvid Aarsøe H.D. .... »Anvendelse af Hulkortsystemet til Statistik og Bogholderi«

I Forbindelse med dette Møde blev der arrangeret Demonstrationsbesøg hos Fa. Max Bodenhof (Hollerith).

Endvidere afholdtes kort før Jul en ufaglig Sammenkomst i »Grand Café«, hvor bl. a. Turistchef Mogens Lichtenberg underholdt med et Causeri, »Fantasier over Fortid og Fremtid«.

Ved Aarets Slutning talte Handelsklubben 110 Medlemmer.

Handelssproglig Studieklub har i Aarets Løb afholdt nogle Studiekredsafstener, hvor der er gennemgaaet engelske Digte og Oversættelsestekster.

De erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad har for de tilsluttede Foreningers Medlemmer afholdt følgende Møde:

Formand for De samvirkende Fagforbund

Ejler Jensen ..... »Arbejder og Handel«

Med Støtte fra Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har endvidere været afholdt den 5. humanistiske Sammenkomst:

Professor Hal Koch ..... »Demokratiets Opgaver efter Krigen«

Kirsten Thrane Petersen ..... Operaarier.

I Tilslutning til Handelshøjskolens Aarsfest arrangerede Fællesraadet i Samarbejde med Handelshøjskolen en selskabelig Sammenkomst med Dans og forskellig Servering.

Herudover har Fællesraadet udbygget Arbejdet med Koordinering af de enkelte Foreningers Møderækker og har fortsat Samarbejdet med Skolens Ledelse paa forskellige Punkter.

H. D. B l a d e t.

1944—45 har bl. a. staaet i Papirrationeringens Tegn, og H.D.Bladet har maattet begrænse saavel Format som Oplag, hvad der har foraarsaget en midlertidig Standsning af den paabegyndte Udsendelse af Bladet til vore førende Erhvervsvirksomheder. Denne Praksis vil blive genoptaget, saasnart Forholdene tillader det.

Indadtil har Bladet fortsat efter de samme Linier som hidtil — fungeret som Bindeled mellem de Studerende og Handelshøjskolen — og bl. a. virket stærkt for Etableringen af et fælles Raad for samtlige Studerende ved Handelshøjskolen, hvilket resulterede i Dannelsen af »De Studerendes Raad ved Handelshøjskolen« i Oktober 1944.

Abonnementstallet er steget jævnt og har nu passeret de 1000.

I den forløbne Periode har Bladet været redigeret af Jens Kaastrup-Olsen (Grundstudiet) og O. Friis-Jensen ansvh. (Specialstudierne).

Stu d e n t e r r a a d e t.

I September 1944 indledede Handelsvidenskabeligt Studenterraad Forhandlinger med Studieraadet for de H.D.-Studerende om en Sammenslutning af de to Raad. Disse Forhandlinger afsluttedes den 8. September med Dannelsen af »De Studerendes Raad ved Handelshøjskolen«, i hvis Vedtægter det i § 1 hedder:

De Studerendes Raad har tre Formaal:

- at repræsentere de Studerende overfor Handelshøjskolen,
- at repræsentere de Studerende udadtil og
- at varetage de Studerendes Fællesinteresser i enhver Retning.

Raadet konstituerede sig med en Formand, en Næstformand, en Sekretær og en Kasserer.

Formand: Jens Kaastrup-Olsen.

Næstformand: Ole Friis-Jensen.

Sekretær: Thorkild Thomsen.

Kasserer: Kjeld Dahlgren.

Det blev besluttet, at Valg skulde finde Sted i Slutningen af Oktober 1944. Paa dette Tidspunkt havde H.A.-Studerende forladt Skolen, og Forholdene var i det hele taget saa spændte og Sindene optaget af andre Ting, at man besluttede at udsætte Valgene.

Raadet deltog i de Forhandlinger, der umiddelbart efter 19. September 1944 blev ført mellem de forskellige Studenterraad, om at forlade Universitetet og Lærestalterne. Disse Forhandlinger afsluttedes med Beslutningen om at ophøre at deltage i Undervisningen.

TILGANG OG AFGANG

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Dagstudiet.

I Efteraarssemestret 1944 blev der optaget 50 nye Studerende.

Til Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, der afholdtes for første Gang efter 5-Semestersordningen Januar/Februar, indstillede sig 25 Studerende, hvoraf 15 bestod Eksamen.

Til Prøverne i Sprog, der afholdes ved Udgangen af 4. Semester, indstillede sig 25 Studerende.

Til den i Studieplanen fastsatte 2 Maaneders Volontørtjeneste for de Studerende, der ikke inden deres Optagelse paa Handelshøjskolen har været i Praksis, har efterfølgende Firmaer taget imod vore Studerende i Sommerferien:

Vekselerere Benzons & Sundberg, København.

Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri Akts.

Brødr. Justesen, København.

Villy Jørgensen, København.

Køge Kulforretning A/S, Køge.

Siemens Elektricitets Akts., København.

A/S Wilh. Smith, Næstved.

A/S Th. Wessel & Vett, København.

Som Censorer ved Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Økonomidirektør Holger Koed, Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H.D., Lektor, cand. polit. P. Sveistrup og Direktør Paul Tillge.

Nationaløkonomi: Underdirektør, cand. polit. Ebbe Groes, Professor, Dr. polit. F. Zeuthen, Professor Hans Cl. Nybølle og Kontorchef, cand. polit. Kjeld Johansen.

Erhvervsret: Professor, Dr. jur. Stig Juul og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Gros-serer Kay Uhrenholdt.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør Kay Sonne-Hansen.

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM
Aftenstudiet

Til Grundstudiet som Aftenstudium, der paa Grund af manglende Tilslutning ikke som planlagt kom i Gang Efteraaret 1943, meldte der sig i indeværende Undervisningsaar 80 nye Studerende, som blev fordelt paa 2 Hold.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

I 1944/45 var der en Tilgang af 345 nye Studerende.

Efter Indførelse af en ny Læseplan fra Efteraarsemestret 1944 er Undervisningen til 1. Del af Diplomprøven fælles, og det kan derfor ikke som tidligere opgives, hvorledes de nye Studerende fordeler sig paa de forskellige Specialer.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig under alle Specialer 294 Studerende, hvoraf 189 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 180 Studerende, hvoraf 123 bestod.

B a n k v æ s e n.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 12 Studerende, hvoraf 9 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 11 Studerende, der alle bestod.

F o r r e t n i n g s o r g a n i s a t i o n.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 78 Studerende, hvoraf 55 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 36 Studerende, hvoraf 33 bestod.

B r a n d f o r s i k r i n g.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 5 Studerende, hvoraf 2 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 2 Studerende, som begge bestod.

L i v s f o r s i k r i n g.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 4 Studerende, hvoraf 3 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 5 Studerende, som alle bestod.

S ø f o r s i k r i n g.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 1 Studerende, som bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 2 Studerende, som begge bestod.

Ulykkesforsikring.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 3 Studerende, hvoraf 1 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 3 Studerende, som alle bestod.

Regnskabsvæsen.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 130 Studerende, hvoraf 78 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 83 Studerende, hvoraf 36 bestod.

Salgsorganisation og Reklame.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 36 Studerende, hvoraf 23 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 21 Studerende, hvoraf 15 bestod.

Varehandel.

Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 25 Studerende, hvoraf 17 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven indstillede sig 17 Studerende, som alle bestod.

Som Censorer ved 1. Del af Diplomprøven medvirkede i:

Nationaløkonomi: Ekspeditionssekretær, cand. polit. H. P. Gøtrik, Docent, Folketingsmand O. Himmelstrup og Grosserer, cand. polit. Anthon E. Nielsen.

Erhvervsret: Departementschef H. Jespersen, Retspræsident Kaj Mundt og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Statistik: Professor H. Cl. Nybølle.

Bankvæsen: Underdirektør, cand. jur. R. Kæstel og Kontorchef Thorkel Jensen H. D.

Forretningsorganisation: Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H. D., Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk, Departementschef Einar Cohn og Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade.

Brandforsikring, Søforsikring og Ulykkesforsikring: Direktør Kai Kjær og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Livsforsikring: Direktør, cand. polit. G. E. Riemann og Direktør, Civilingeniør P. E. V. Lønborg.

Regnskabsvæsen: Underdirektør Bernh. Baaring H. A., statsaut. Revisor, cand. jur. Jørgen Jespersen og statsaut. Revisor Svend Larsen.

Salgsorganisation og Reklame: Underdirektør Bernh. Baaring H. A., Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen og Direktør Paul Tillge.

Varehandel: Departementschef Einar Cohn, Grosserer Hans Lund H. A. og Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk.

Som Censorer ved 2. Del af Diplomprøven medvirkede i:

Bankvæsen: Underdirektør, cand. jur. R. Kæstel og Kontorchef Thorkel Jensen H. D.

Forretningsorganisation: Departementschef Einar Cohn, Underdirektør Bernh. Baaring H. A., Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade og Direktør, Civilingeniør S. Mansted H. D.

Brandforsikring: Direktør, Civilingeniør Svend Brannov, Direktør, Civilingeniør N. Chr. Hafn og Direktør, Civilingeniør Poul Serup.

Livsforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør, cand. polit. G. E. Riemann, Direktør, Civilingeniør P. E. V. Lønborg og Højesteretssagfører Oluf Petersen.

Søforsikring: Direktør Svend Andersen og Direktør, cand. polit. K. K. Petersen.

Ulykkesforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør Kai Kjær, Højesteretssagfører Oluf Petersen og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Regnskabsvæsen: Underdirektør Bernh. Baaring H. A., Regnskabschef Victor Holck, statsaut. Revisor Aage Nielsen, Højesteretssagfører Oluf Petersen, statsaut. Revisor J. P. Strobel og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Salgsorganisation og Reklame: Prokurist Svend A. Holbæk og Redaktør Roger Nielsen.

Varehandel: Generalkonsul, Direktør Waldemar Jacobsen, Departementschef Einar Cohn og Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade.

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Til Handelsvidenskabelig Kandidateksamen indstillede sig: Helge Hjernø Jeppesen, der i Forvejen havde bestaaet Diplomprøven i Regnskabsvæsen.

Efter at Hjernø Jeppesens skriftlige Arbejde:

Regnskabers Rigtighed

var blevet godkendt, underkastedes han en mundtlig Eksamination, hvorefter Kandidateksamen erklæredes for bestaaet.

Som Censorer ved Kandidateksamen fungerede statsaut. Revisor J. P. Strobel og Sparekassedirektør Jens Toftegaard.

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I Efteraarsemestret 1944 blev der optaget 58 nye Studerende.

Til Den tresproglige Korrespondentprøve indstillede sig 43 Studerende, hvoraf 41 bestod.

Som Censorer ved Den tresproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Kay Uhrenholdt.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Dansk, Engelsk og Tysk Stenografi samt Maskinskrivning: Grosserer J. C. Bogstad og Sekretær, Translatør, Fru Ester Brinch.

Bogføring: Regnskabschef Victor Holck.

Erhvervsret: Højesteretsagfører Oluf Petersen.

FORBEREDELSEN TIL DEN EENSROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I 1944—45 var der en Tilgang af 260 nye Studerende.

Til Korrespondentprøven indstillede sig i alt 149 Studerende, hvoraf 95 bestod.

Under Engelsk blev der optaget 179 nye Studerende, under Fransk 33, under Spansk 15 og under Tysk 33 nye Studerende.

Til Korrespondentprøven i Engelsk indstillede sig 94 Studerende, hvoraf 58 bestod.

Til Korrespondentprøven i Fransk indstillede sig 13 Studerende, hvoraf 7 bestod.

Til Korrespondentprøven i Spansk indstillede sig 7 Studerende, hvoraf 5 bestod.

Til Korrespondentprøven i Tysk indstillede sig 35 Studerende, hvoraf 25 bestod.

Som Censorer ved Den eensproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Lektor, Dr. phil. Alf. Brahde, Lektor O. Kaalund-Jørgensen, Translatør V. Knippel og Direktør C. Møller-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Direktør Sv. Aa. Wesarg.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

I Translatørskolen var der i 1944—45 en Tilgang af 44 nye Studerende. Til Translatøreksamen indstillede sig i alt 21 Studerende, hvoraf 10 bestod.

Under Engelsk blev der optaget 16 nye Studerende, under Fransk 10, under Spansk 6 og under Tysk 12 nye Studerende.

Til Translatøreksamen i Engelsk indstillede sig 4 Studerende, hvoraf 2 bestod.

Til Translatøreksamen i Fransk indstillede sig 9 Studerende, hvoraf 1 bestod.

Til Translatøreksamen i Tysk indstillede sig 8 Studerende, hvoraf 7 bestod.

I Maj 1944 afholdtes Prøve i Retslære for de Studerende i yngste Translatørklasse. Prøven blev bestaaet af 24 Studerende.

SPANSKPRØVEN, ITALIENSK OG RUSSISK

Under Forberedelsen til Spanskprøven blev der optaget 50 nye Studerende.

Til Spanskprøven indstillede sig 6 Studerende, som alle bestod.

Som Censorer ved Spanskprøven medvirkede Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

September 1944 paabegyndtes for første Gang Undervisning i Italiensk og Russisk. Til Italiensk meldte sig 4 Studerende, til Russisk 20 Studerende.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I Efteraarsemestret 1944 afholdtes Forelæsninger over Handelsskolernes Organisation og over Didaktik for dem, der ønsker at forberede sig til Faglærereksamen i Handelsfag. Forelæsningerne holdtes af Direktor for Handelsskoleundervisningen, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en Prøve.

Udover disse Forelæsninger har der i det forløbne Aar for første Gang været afholdt Øvelser i Grammatik og Fonetik.

EKSAMINER

Følgende bestod Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Andersen, Egon Kjeld.....	mg+
Bak Olesen, Olav.....	mg÷
Brandt Jensen, Jens.....	g+
Caspersen, Jørgen Gunnar.....	mg
Flyvholm, Karl Kristian Mærsk.....	mg
Gisselbæk, Erik.....	g+
Gustavsson, Helge Georg.....	g+
Helweg-Larsen, Lars Chr.....	mg÷
Jensen, Eva.....	g+
Lindsby, Gunnar.....	mg÷
Madsen, Ingvar.....	mg
Madsen, Jørgen.....	mg÷
Nelander, Kurt Niels Reiholdt.....	mg÷
Osterhammel, Mogens Hermann.....	mg
Schultz Larsen, Sigurd.....	mg÷

Følgende bestod Diplomprøven i:

Bankvæsen.

Aarre, Frode.....	g+
Andersen, Erik.....	mg
Andersen, Peder Børge.....	mg+
Borcher, Paul.....	mg÷
Frederiksen, Bjarke.....	ug÷
Jensen, Martin Christian.....	mg÷
Larsen, Heinrich.....	mg
Larsen, Svend Aage.....	mg
Nielsen, Erik Wille.....	mg+
Rasmussen, Arne.....	mg
Zimmermann, Poul Otto.....	g+

Forretningsorganisation.

Andersen, Carl Johan.....	mg÷
Andersen, Ejgil Vilhelm.....	mg÷
Bjørn, Helge.....	mg
Bolgann, Helge Poul.....	g+

Christensen, Erik Magnus.....	g+
Frandsen, Arent Gottlieb Frøslev	mg÷
Galsgaard Hansen, Anders Kristian	g+
Grue, Mogens	mg÷
Hald-Madsen, Anders	g+
Hansen, Niels Werner	mg÷
Hirslund, Carl Chr. Tidemann	mg÷
Jespersen, Jens	mg÷
Johansen, William Fr.	mg
Knudsen, Hans Henning	mg
Kolbe, Jørgen Hall	mg÷
Larsen, Gunnar Birger	mg÷
Lassen, Poul Edvard	g+
Mildgaard, Erik Thyge	mg÷
Mortensen, Paul	mg÷
Nielsen, Alex	mg÷
Nielsen, Knud Peder	g+
Nim Hansen, Jens Chr.....	g+
Rude-Andersen, Ove	mg÷
Schmidt, Thorkild Scafvanick	mg÷
Schomacker, Vilhelm	g+
Schøller Larsen, Poul	mg÷
Stetter, Ib Gunnar	g+
Sørensen, Niels Nicolaj.....	mg÷
Thomsen, Erik	mg÷
Thomsen, Johan	mg÷
Thøgersen, Finn Erik	g+
Toft, Lau Skov Nissen	mg÷
Wibroe, Ulrich Chr.	mg

Brandforsikring.

Brennalt, Finn	mg
Sørensen, Jørgen Frederik.....	mg÷

Livsforsikring.

Christensen, Ib.....	mg+
Eldon, Vibeke	ug÷
Larsen, Gunnar	mg÷
Rosendal, Jørgen	ug÷
Schøller Larsen, Erik	mg

Søforsikring.

Didriksen, Bente	mg
Petersen, Arno Elong	mg+

Ulykkesforsikring.

Jernberg, Thorkild	mg+
Nielsen, Niels Olesen	mg+
Støvelbæk, Hans	mg+

Regnskabsvæsen.

Adler Dehlbæk, Kurt	g+
Andkjær, Poul Oskar	mg+
Arnulf, Claude	mg+
Askgaard Olesen, Carl Erik	mg
Borg, Børge Valdemar	mg+
Bruun Pedersen, Bjarne	mg+
Elmark, Frede	mg+
Fabricius, Nils Bruun	mg+
Hansen, Aage	g+
Hansen, Carl Johan	mg+
Hansen, Aage Thorvald Frode	g+
Hassager, Carl	g+
Hjelmblick, Kaj	mg+
Jensen, Peter Henrik Joachim	mg+
Johansen, Carl Weiergang	mg
Kaas Nielsen, Else	mg+
Karsten, Preben	g+
Kristiansen, Ketty Ida	mg+
Lund, Kaj	g+
Lund, Mogens A.	mg
Lüders Thomsen, Harald Erik	mg
Lysholm Christensen, Louis	mg
Maagensen, Aage	mg+
Mikkelsen, Sejr	mg+
Nielsen, Erik	mg
Nielsen, Knud Verner	g+
Olsen, Gunnar	mg+
Petersen, Helmuth E.	mg
Pliniussen, Finn	g+
Rasmussen, Christian Johannes	g+

Rasmussen, Poul	g+
Rasmussen, Knud Sigurd	mg÷
Raunsholt, Richard E.	g+
Stjernholck, Finn	mg÷
Theil Madsen, Niels Boris	g+
Wulff, Erik Aage	mg÷

Salgsorganisation og Reklame.

Birch Jensen, Christian	g+
Christensen, Jørgen Sejr	mg÷
Dam-Larsen, Per	mg+
Ehlers Marcussen, Mogens	mg÷
Frederiksen, Niels	mg
Geertz, Mogens	mg÷
Grøntved, Gunnar O.	mg÷
Haarløv, Jørgen	g+
Hansen, Hans V. R.	g+
Jacobsen, Karl Helge	g+
Kringelbak, Per	mg÷
Olsen, Kaj Børge.	mg÷
Otzen, Leif M.	mg÷
Steenbach Hey, Mogens	g+
Strandberg, Henning	mg÷

Varehandel.

Aagaard Hansen, Niels	mg
Andersen, Peter	mg÷
Ardahl Sørensen, Erling	mg÷
Helsteen, Max	mg
Jensen, Aage	g+
Jensen, Henry	g+
Kristensen, Jens Erik	g+
Lehmann Nielsen, Sigurd	g+
Leth Nielsen, Niels	mg÷
Libner, Erik	mg÷
Liebing, Jørgen Hermann	mg
Møller, Preben	mg
Nørgaard, Knud	mg÷
Petersen, Allan	mg+

Thorberg, Ketil.....	mg
Vilbech, Kaj	g+
Warming, Palle	mg÷

Handelsvidenskabelig Kandidateksamen blev bestaaet af:
H. Hjernø Jeppesen.

Revisoreksamen.

Ved den teoretiske Del af Revisoreksamen (afholdt af Handelsministeriet Efteraaret 1944) bestod 17, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen, Prøven i Revisionsteknik.

Den praktiske Del af Prøven for statsautoriserede Revisorer (afholdt af Handelsministeriet Efteraaret 1944) blev bestaaet af følgende, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen:

Andersen, Kai Theill
Bruun, Svend Aage
Christensen, Svend Aage
Espersen, Ole Einar
Hansen, Poul Richard
Madsen, Svend Vasehus
Madsen, Willy Johannes
Messerschmidt, Thorkild
Pedersen, Henry Olaf
Stevnsborg, Rupert
Thomsen, Wagn Spang

Følgende bestod Den tresproglige Korrespondentprøve:

Bach, Birgit	g+
Bang, Marie Louise.....	mg÷
Brink Henriksen, Else	mg+
Christoffersen, Anna Marie	g+
Eibye, Hanne	mg
Frankild, Else	mg+
Frederiksen, Gudrun	mg
Hamburger, Eli	mg
Hansen, Edith	g+
Hartmann, Eva	mg
Hedegaard, Ruth.....	g+
Henriksen, Else	g+

Holst, Birthe	mg÷
Høgsholm, Jytte	g+
Janniche, Tove	mg+
Jensen, Inge	mg÷
Jespersen, Margrethe	mg+
Jørgensen, Anne-Lise	mg+
Karlshøj, Inger Margrethe	mg÷
Kjærgaard Hansen, Maja	g+
Larsen, Anna-Marie	mg
Larsen, Annelise	mg÷
Meier, Vera Hélène	ug÷
Michelsen, Alice Alma	g+
Møller, Anne-Lise	mg÷
Neergaard, Louise Vibeke	mg
Nielsen, Inger Kirstine	mg+
Nisted, Edith Augusta	mg÷
Post, Elsebeth	g+
Rehling, Frede Elisabeth	g+
Rindziunski, Nina	mg
Schovsbo, Jørgen Fog	mg+
Simonsen, Gudrun	mg
Spanger Andersen, Annelise	mg÷
Strange Hansen, Birgit	mg
Terkildsen, Nana E.	mg
Topp-Pedersen, Birthe	mg
Tvies, Ida Birgitte	mg÷
Vangedal, Bente L. D.	g+
Wengler, Grete E.	mg÷
Vinter Christensen, Bodil	mg÷

Følgende bestod Den eensproglige Korrespondentprøve:
Engelsk.

Andersen, Gertrud Aase	mg
Andersen, Grete	mg
Andreasen, Ellen	mg
Anthon Lillelund, Karen	mg
Appel, Frode	mg
Asboe Jørgensen, Kirsten	mg÷
Balle, Else	mg÷
Bidstrup, Esmi L.	mg

Bjørnsen, Anne-Marie	mg
Boisen Junker, Kaj	mg+
Brandt-Erichsen, Preben	mg
Breinholm Rasmussen, Birgit	mg
Bülow Andersen, Bertha Martha	mg+
Børrild Juhl, Grethe	mg
Castenschiold, Helge	mg+
Cederskjold, Elisabeth Meta	mg+
Christensen, Else Ruth	mg
Christensen, Siegfred A. S.	mg+
Dalboe, Agnes K. K.	mg
Enni, Hjørleif	mg+
Foldager, Liv Debora	mg+
Frandsen, Ejler	mg+
Gjerulff, Marianne	mg
Hansen, Aage	mg
Hasle, Frederik Anton	mg
Henriksen, Knud	mg+
Hofmann Jensen, Birthe	mg
Høpfner, Lilian Eva	mg
Jensen, Birthe	mg
Jensen, Erik	mg
Jensen, Svend	mg
Jeppesen, Elise	mg+
Justesen, Kaj B.	mg
Jørgensen, Jørgen Hjalmar	mg+
Jørgensen, Kirsten Marie	mg+
Kirchoff, Annie	mg+
Kjellerup Thomsen, Hans	mg
Knudsen, Lilian Elinor	mg+
Koch, Torben	mg+
Larsen, Inge Behrendorff	mg+
Larsen, Kaj Verner	mg+
Larsen, Svend Poul	mg
Mertz, Dagmar Vibeke	mg
Mertz-Jensen, Agnete	mg+
Mikkelsen, Svend	mg+
Mohrhagen, Kirsten	mg
Møller Frederiksen, Dan	mg
Neergaard, Niels Vilhelm	mg

Nielsen, Erik Johannes	mg+
Olling Andersen, Anna	mg+
Olsen, Paul	mg+
Pedersen, Bent Ove	mg
Pedersen, Hugo	mg
Petersen, Børge	mg
Petersen, Jens Peter	mg
Poulsen, Dorrit Alice	mg+
Skjødt, Erna Elisabeth	mg
Thomsen, Edvard	mg

Fransk.

Børrild Juhl, Grethe	ug+
Corell, Lise Grete	mg+
Drachmann, Karen	mg
Fenger, Børge	mg+
Møller, Lissen	mg+
Rod, Inga	mg+
Scavenius Nielsen, Gertrude	mg

Spansk.

Bøge Rasmussen, Henning	mg
Hansen, Inger	mg+
Herting, Gerda	mg
Mortensen, Anna Margrethe	mg
Museth, Clara	mg

Tysk.

Bang Johansen, Eva	mg+
Børgesen, Lisa	mg
Fausbøll, Preben Valeur	mg
Fossing, Jørgen	mg+
Frederiksen, Niels	mg+
Glæsborg Christiansen, Tove	mg
Hansen, Bodil	mg+
Harup Hansen, Bent Vald.	mg
Henriksen, Vibeke	mg+
Hørsted Andersen, Kaj V.	mg
Jacobsen, Else Gudrun	mg
Jensen, Jørgen	mg

Jespersen, Nina	mg+
Kjærsgaard, Inger	ug+
Madsen, Bodil	mg+
Møller, Erik Anker	mg+
Nesager, Gunnar	mg+
Pedersen, Aase Mathilde	mg
Pedersen, Alice Grethe	mg+
Rasmussen, Dodo	mg+
Rasmussen, Evald	mg
Rauø, Walter Reinhold	mg
Schmidt, Hans Heinrich	mg
Thousig Møller, Louis	mg
Willumsen, Maria-Louise	mg+

Følgende bestod Spanskprøven:

Andersen, Karen	g+
Elmtoft, Estrid	mg+
Friberg, Viggo	mg+
Jensen, Bent	mg+
Jensen, Henning	mg+
Knudsen, Else	ug+

Translatørekseamen (afholdt af Handelsministeriet) blev bestaaet af følgende:

	Speciale	Hovedkarakter Points
<i>Engelsk.</i>		
Christiansen, Niels Chr.	Kommercielt Sprog	59
Magnussen, Grethe	—	56
<i>Fransk.</i>		
Cailloux, Marguerite	—	59
<i>Tysk.</i>		
Jensen, Hans Otto Rühl	—	66
Kock, Helge	—	68
Koustrup, Carl Bang	—	59
Marker, Preben	—	68
Møller, Grete	—	66
Ovesen, Peter	—	66
Plougsgaard, Kristine	—	63

LITTERÆRE ARBEJDER
AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1944—JULI 1945

Professorer.

Hansen, Max Kjær, Dr.

Organisation. Kbh. 1945. 240 S.

Afsætningsøkonomi. Kbh. 1945. 144 S.

Docenter.

Hansen, Palle, statsaut. Revisor.

Industriens interne Regnskabsvæsen. Kbh. 1945. 304 S.

Regnskab, Kalkulation og Økonomikontrol (Dansk Ingeniørforenings Kursus i industriel Økonomi og Organisation. Bd. 7. Kbh. 1944, Hft. 43/44, S. 1—7, 45, S. 1—8, 46, S. 1—8, 49, S. 1—16, 51, S. 1—4).

Kobbernagel, Jan, Landsretssagfører.

Ledelse og Ansvar. Kbh. 1945. 276 S.

Erhvervsret (Hages Haandbog for Handel og Industri. Bd. 2. Kbh. 1944, S. 432—565).

Køb og Salg af Løsøre (A. Jacobi: Landmandens juridiske Haandbog. Bd. 2. Kbh. 1945, S. 349—418).

Laan og Kredit (sammesteds, Bd. 2, S. 419—47).

Kaution (sammesteds, Bd. 2, S. 448—55).

Forsikring (sammesteds, Bd. 3. 1945, S. 6—26).

Foreninger og Selskaber (sammesteds, Bd. 3, S. 93—115).

Regnskabstilsøring som juridisk Begreb (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1945, S. 69—78).

Erhvervsretten i 1944 (Det danske Marked, 1945, S. 38—41).

Konkurrenceklausuler inden for Sagførerstanden (Sagførerbladet, 1945, S. 133—37).

Lovlige Betalingsmidler (Ugeskrift for Retsvæsen, 1944, S. 214—18).

Lektorer.

Aagesen, Aage, cand. mag.

Danmarks Roebaner. En samfærdselsgeografisk Studie (Geografisk Tidsskrift, Bd. 46, 1943 (udk. 1944), S. 1—9).

Et Bidrag til Aarhus Bygeografi (sammesteds, Bd. 46, S. 10—39).

Om Isochronkort (sammesteds, Bd. 46, S. 40—57).

Alkjær, Ejler, cand. merc.

Erhvervslivets Beliggenhedsproblemer. Kbh. 1945. 104 S.

Markedsøkonomi. Norsk Udg. ved Tyge Filseth Oslo, 1945. 198 S.

Købstad eller Landkommune? Odder, 1945. 144 S.

Glimt af Varerne efter Krigen. Kbh. 1945. 40 S.

Byudviklingen (A. Bindslev, M. Kjær Hansen og E. Alkjær: Danske Byers Vækst og Virke. Bd. 1. Odense, 1945, S. 69—130).

By og Opland (sammesteds, S. 411—80).

Landtextilhandelens Muligheder og Vilkaar (Jubilæumsskrift for Foreningen Manufakturhandlere uden for Købstæderne. Kbh. 1944, S. 28—52).

Om Erhvervslivets Agglomeration i den indre By i København (Det danske Marked, 1944, S. 257—67).

De danske Byers Erhvervsraad (sammesteds, 1945, S. 1—21).

Nogle Træk af Købevanerne og deres Forskelligheder (Danmarks Handels-Tidende, 1944, Nr. 53, S. 2—11).

Barfod, Børge, cand. polit.

Om Priskalkulation ved elasticitetspaavirket Afsætning (Det danske Marked, 1945, S. 22—37).

En Note om teoretisk Tolkning af Reklameprocenter (Nordisk Tidsskrift for teknisk Økonomi, 1945, S. 49—55).

Et Eksempel paa statistisk Bestemmelse af en Efterspørgelseselasticitet (Det danske Marked, 1945, S. 99—108).

Nogle Træk af Teorien om varige Goders Efterspørgsel (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1945, S. 27—57).

Bjerke, Kjeld, Fuldmægtig, cand. polit.

Statistik i Teori og Praksis. 3. Udg. Kbh. 1945. 210 S. (s.m. H. Col-ding-Jørgensen).

Nogle Interpolationsmetoder (Det danske Marked, 1944, S. 233—44).

Nogle Betragtninger over de forskellige Landbrugsejendommers økonomiske Betydning (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1945, S. 42—50).

Landbrugsproblemer efter Krigen (Tidsskrift for Landøkonomi, 1945, S. 137—49, S. 197—212).

Høybye, Poul, Dr. phil.

De franske Verber. Kbh. 1945. 85 S.

Jensen, Svend, cand. merc.

Formel Regnskabsanalyse. Kbh. 1945. 170 S.

Loff, Ottomar, cand. merc.

Den danske Kornhandels Organisation. Kbh. 1945. 204 S.

Provinshandelskammerets Virksomhed (A. Bindslev, M. Kjær Hansen og E. Alkjær: Danske Byers Vækst og Virke. Bd. 1. Odense, 1945, S. 317—70).

Schibsbye, Knud, Dr. phil.

Danske Oversættelsestekster til Brug ved Undervisningen i Engelsk. Kbh. 1944. 32 S.

Vibæk, Jens, Overlærer, cand. mag.

Produktionslære. 3. Udg. 4. Opl. Kbh. 1944. (s.m. G. Gruelund).

Handelsuddannelse (Hages Haandbog for Handel og Industri. Bd. 2. Kbh. 1944, S. 664—74).

Tilbage til Jorden. Det danske Landbrug efter Napoleonskrigene (Børsen, 8. Aug. 1944).

Provinsbyernes Storhedstid (sammededs, 13. Sept. 1944).

Den første Jernbane i det danske Monarki, Altona—Kiel (sammededs, 16. Sept. 1944).

De ringe Dage. København, Danmarks største Provinsby (sammededs, 16. Okt. 1944).

Guldgraver-Aar. Kreditgavernes Kamp om Provinsen (sammededs, 5. Dec. 1944).

Krisejulen 1857. Grundtvig fra en ny Side (sammededs, 24. Dec. 1944, Sorø Amtstidende 5. Jan. 1945).

København under Gründerperioden (Børsen, 12. Febr. 1945).

Den gamle københavnske Næringsordning. Grossererens, Kræmmerens og Høkerens sociale Placering (sammededs, 3. April 1945).

Den danske Handels Grundlov. Grossererne og Næringsfriheden (sammededs, 9. April 1945).

Trankebar og København (sammededs, 2. Maj 1945).

Den danske Handels Arv og Gæld (sammededs, 2. Juli 1945).

Assistenten og Lærere.

Andersen, Svend, Sekretær, cand. polit.

Træk af Bankvæsenets Udvikling i Danmark (Bankaarbogen, 1945, S. 85—118).

- Brems, Hans*, Lektor ved Københavns Universitet, cand. polit.
Prisstivhed (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1944, S. 341—61).
- Gammelgaard Jacobsen, S.*, Ekspeditionssekretær, cand. polit.
Monopoldannelsen inden for Byggebrancherne (Det fremtidige Bopligbyggeri. Betænkning afgivet af Indenrigsministeriets Byggeudvalg af 1940. Kbh. 1945, Bilag 19, S. 153—208).
- Haislund, Niels*, cand. mag.
Engelsk Læsebog for Voksne. 3. Opl. Kbh. 1944. 220 S. (s.m. Ida Thagaard Jensen).
Engelsk Læsehæfte for Voksne. 4. Opl. Kbh. 1945. 83 S. (s.m. Ida Thagaard Jensen).
- Hansen, Poul*, statsaut. Revisor.
Betragtninger over Begrebet Regnskabstilsøring (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1944, S. 86—105).
Om Kreditværdighedsundersøgelser (Revision og Regnskabsvæsen, 1944, S. 384—403).
Landbrugets Regnskabsvæsen. Kbh. 1945. 37 dupl. S. (Regnskabslaboratoriets Studiemateriale for Revisorer).
- Hinrichsen, Hans H.*, Translatør.
Dansk-engelsk teknisk Ordbog. Kbh. 1945, 218 S. (s.m. Helge Hansen).
- Hjernø Jeppesen, H.*, statsaut. Revisor, cand. merc.
Riegers nominelle Regnskabsteori (Revision og Regnskabsvæsen, 1945, S. 237—51).
Den organiske Regnskabsteori (Publikationer, Fagskrift for Revisionsstuderende, 1945, S. 29—55).
- Lublin, M.* Aktuar, cand. mag.
Livsforsikringens Beregningsgrundlag (J. Langkilde Larsen: Haandbog i Forsikring, Hft. 10. Fredericia, 1945, S. 593—624).
- Lynge, Erik*, Dr.
Varehandel (Hages Haandbog for Handel og Industri. Bd. 2. Kbh. 1944, S. 222—350).
Landbrugets Eksportproblemer. Kbh. 1945. 113 dupl. S. (Eksportinstituttets Kompendier 8).

Vigtige Varer II. Kbh. 1945. 93 dupl. S. (Eksportinstitutets Kopen-
dier 9).

Markedsreguleringer og Krigsøkonomi (Handelsvidenskabeligt Tids-
skrift, 1945, S. 1—26).

Norsman, P., Kontorchef, H. D.

Kalkulation og Regnskab under skiftende Priser. Kbh. 1945. 73 S.

Skaarup, Ole, Hovedbogholder.

Regnskabsaflæggelse i danske Skadesforsikringsselskaber. Kbh. 1944.
236 S.

Sæborg, Halvor, Translatør.

Adjektivets Stilling i Spansk (Translatøren, 1945, S. 18—26).

Sørensen, Børge, Direktør, cand. act.

Beregning af effektiv Rente (Thorkild Kristensen og N. Mærsk-Møller:
Haandbog i Kredit- og Hypotekforeningsforhold. Bd. 2, Odense, 1944,
S. 356—411).

Tengqvist, Frederik, Direktør, cand. jur.

Livsforsikringspolice (J. Langkilde Larsen: Haandbog i Forsikring,
Hft. 9. Fredericia, 1945. S. 543—58).
